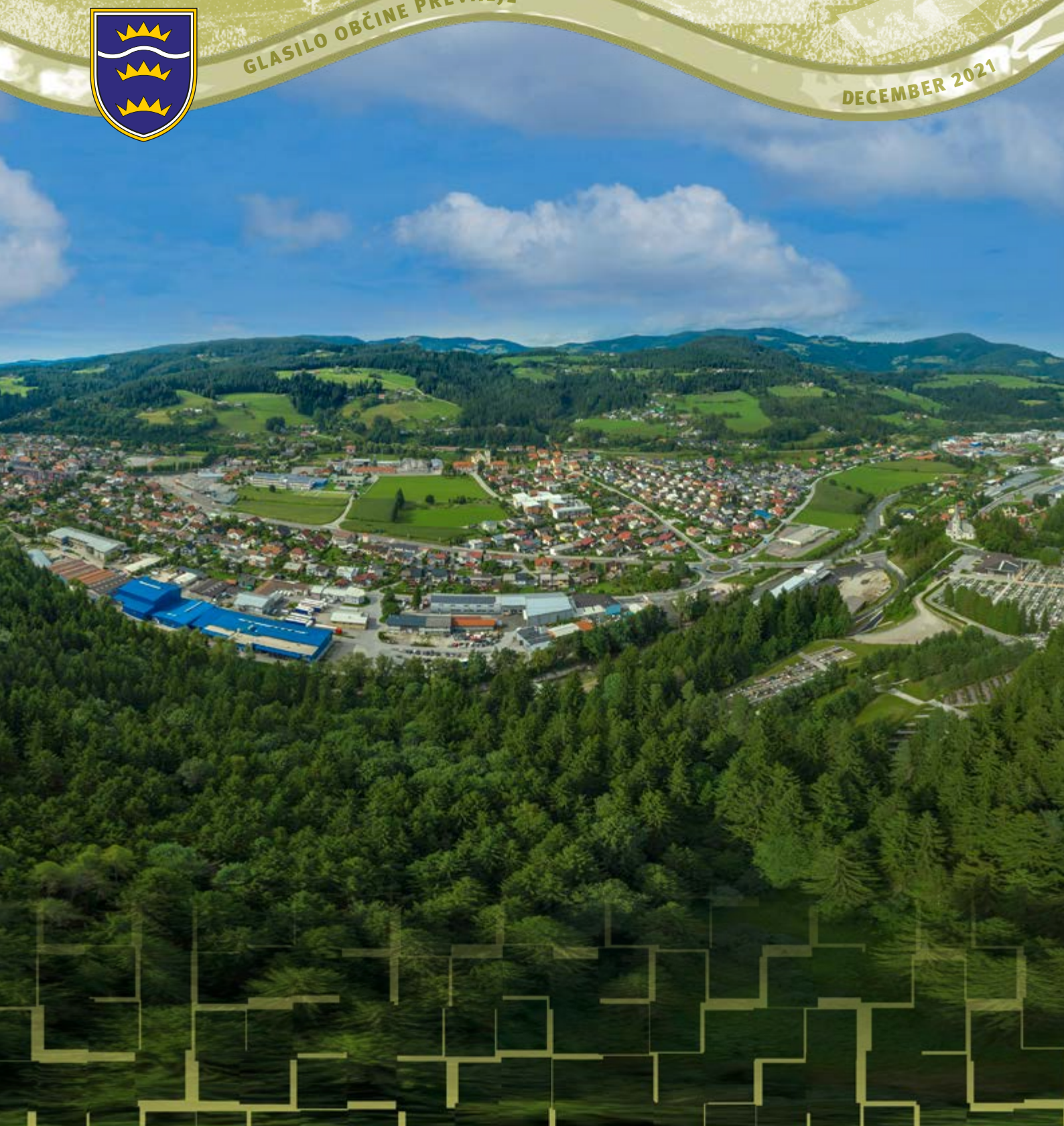
PREVALJSKE NOVICE

GLASILO OBČINE PREVALJE

DECEMBER 2021

PROJEKTI IN UREDITVE V OBČINI

PROJEKTI IN UREDITVE V OBČINI 4

ZAČETEK KONCESIJSKE POGODBE ZA OPRAVLJANJE LOKALNE GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE REDNEGA IN INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA OBČINSKIH JAVNIH CEST V OBČINI PREVALJE 6

PROJEKT 'POVEZANI ZA VSE GENERACIJE' 6

SKUPAJ ZA VARNI JUTRI 7

PROJEKT: ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNE VODE V POREČJU MEŽE: SKLOP 2 (OBČINA PREVALJE) . . . 8

MALE KOMUNALNE ČISTILNE NAPRAVE (MKČN) 12

INVALIDOM PRIJAZNA OBČINA 13

POLICIJA O PROMETNI VARNOSTI IN PREVENTIVNI AKTIVNOSTI NA OBMOČJU PREVALJ 14

JUBILEJI V LETU 2021

20 LET DOMA STAREJŠIH NA FARI NA PREVALJAH 15

RAJKO ORTAN, PRVI IN ZADNJI VEČNI VRESOVEC 16

KRAJEVNE SKUPNOSTI

KRAJEVNA SKUPNOST LEŠE 18

KRAJEVNA SKUPNOST HOLMEC 20

KRAJEVNA SKUPNOST ŠENTANEL 21

MILKA ČAS – 90 LET 22

ŠPORTNO DRUŠTVO ŠENTANEL V LETU 2021 22

ŠOLSTVO

PODRUŽNICE OSNOVNE ŠOLE FRANJA GOLOBA PREVALJE 23

VELIKA DONACIJA KNJIG OB 60-LETNICI BRALNE ZNAČKE 24

UTRIP VRTCA PREVALJE 26

KULTURA

LEŠKI CERKVI 28

KD MOHORJAN 29

SLIKARSKO-KIPARSKI TABOR ART KARINTA 2021 31

KULTURNO DRUŠTVO LITERATOV MEŽIŠKE DOLINE . . . 32

KULTURNO DRUŠTVO ŠENTANEL 33

VEČER AVTORSKIH PESMI OB KOZOLCU NA POLJANI . . 34

KNJIŽNE NOVOSTI 35

DRUŠTVENA DEJAVNOST

9. FESTIVAL PRAVLJIČNA VAS LEŠE 37

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE V DRUŠTVU UPOKOJENCEV PREVALJE 38

DRUŠTVO INVALIDOV PREVALJE 39

KARITAS PREVALJE – NAŠE DELO IN TEGOBE 39

ČEBELARSKO DRUŠTVO PREVALJE V LETU 2021 41

ŠTEHVANJE NA POLJANI 42

GOBRAČ'JADA 2021 43

DOBRODELNI BOLŠJI SEJEM NA POLJANI 43

ZDRAVJE

OBČINA PREVALJE – ZDRAVO MESTO SKUPAJ V SKRBI ZA ZDRAVJE OTROK 44

ŠPORT

PARAPLEZALKA TANJA GLUŠIČ 46

INTERVJU S KOLESARJEM TEOM PEČNIKOM 47

KORONA ŠE VEDNO KROJI NOGOMETNI VSAKDAN . . . 49

KOŠARKARSKA ŠOLA JEZERNIKI PREVALJE 50

ODBOJKARSKI KLUB PREVALJE 51

OLIMPIJSKA BAKLA JE BILA LETOS TUDI NA PREVALJAH . 52

ODGOVORNO DO OKOLJA

NAVODILA ZA LOČEVANJE ODPADKOV 54

PREVALJSKE NOVICE | Glasilo Občine Prevalje | Leto 2021, letnik 21, številka 29 | Izdajatelj: Občina Prevalje | Uredniški odbor: Aleksandra Saša Horvat, Hedvika Gorenšek, Barbara Žvirc
Odgovorni urednik: Boštjan Gorenšek | Uredila: Barbara Žvirc | Za verodostojnost posameznih člankov odgovarjajo avtorji. | Jezikovni pregled: Andreja Čibron Kodrin (razen str. 8–11 ter 54 in 55)
Gradivo s fotografijami so pripravili: strokovne službe Občine Prevalje, zavodi, društva in posamezniki. | Oblikovanje: Andrej Knez, Sans | Tisk: Malex d.o.o. | Naklada: 2.500 izvodov
Fotografije: arhivi javnih zavodov, krajevnih skupnosti, društev in klubov, Breda Gerdej, Tatjana Gerkman Popič, Boštjan Gorenšek, Klemen Gorenšek, Aleksandra Saša Horvat, Laura Kumprej, Tanja Leskovec, Polona Moličnik, Tonja Motnik, Davorin Petrovič, Nace Zavrl in Barbara Žvirc.
Prevalje, december 2021 | Na naslovnici: spodnji del Prevalj

Spoštovani!

Prevaljske novice izidejo dvakrat na leto: poleti in pozimi.
Prispevke za junijsko/julijsko številko pošljite najpozneje do 5. junija, za decembrsko številko pa najpozneje do 5. decembra.

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Ni lahko v teh težkih časih napisati nekaj spodbudnih besed. Ko se srečam s prijatelji in znanci, pa tudi z drugimi občani, pogovor vedno nanese tudi na pandemijo, na bolezen covid-19, na cepljenje in testiranje, pa tudi na teorije zarote in na teze, da je koronavirus SARS-CoV-2 enako nevaren kot virus gripe ...
Ja, ta virus nas je dodobra načel – ne le fizično, kadar gre za bolezen, ampak počasi in vztrajno vrta tudi v našo psiho in v naše duše ... Omejitve druženja, kot smo ga bili navajeni pred pandemijo, puščajo posledice. Človek je družabno bitje in ne samotar. Pomanjkanje socialnih stikov in zapiranje med štiri stene poglabljata duševne stiske ljudi. Menim, da 'nova normalnost', kot so nekateri poimenovali obdobje v času pandemije, ni sprejemljiva za nikogar. Nimamo velike izbire. Prva možnost je, da ne storimo ničesar in da 'nova normalnost' (p)ostane naš vsakdan – ne le za starše, ampak tudi za naše otroke. Druga pa je, da spoštujemo ukrepe in omejitve ter da se tisti, ki še niste cepljeni in če nimate posebnih zdravstvenih razlogov, odločite za cepljenje, saj je to, po mnenju zdravstvene stroke, najboljša možnost zdravstvene zaščite sebe in drugih okoli nas. Samo tako lahko dosežemo obvladovanje virusa in tako bolj normalne božično-novoletne praznike! Dejstvo je, da je naša občina po precepljenosti v samem vrhu države, in tudi splošna epidemična slika je spodbudna, kar dokazuje, da občani v veliki meri upoštevamo ukrepe. Ampak, naj nas to ne zavede, saj virus kljub temu še kar valovi med nami!

Potrebujemo in želimo si normalnega življenja v normalnem okolju, kjer bo spet več sproščenosti, veselja in optimizma, kjer bodo objemi, rokovanja in poljubi sestavni del naših božično-novoletnih voščil! Za to pa mora vsak izmed nas narediti vse, kar je potrebno, da zaščitimo pred virusom sebe in svoje najbližje, prijatelje, znance, sodelavce ...

Pa vendar si bomo leto 2021 zapomnili tudi po doseženih ciljih posameznikov in družbe kot celote.

Zaključili smo izgradnjo centralne čistilne naprave in oktobra se je začelo poskusno obratovanje. Manjka še krak centralnega kolektorja od Tuša do TRO-ja in opraviti je treba še nekaj manjših del na posameznih točkah kolektorskega sistema. Tudi ta dela se izvajajo in bodo kmalu zaključena.

Končali smo izgradnjo dolinske kolesarske povezave od Petrola do kozolca na Poljani, spomladi pa bomo gradnjo kolesarske poti nadaljevali do meje z občino Mežica, in sicer v brežino ceste, kamor se zaradi zadrževalnika prestavljajo elektrika, plin in dolinski vodovod.

Zaključili smo obnovo odseka ceste proti Zagradu, dela na dolinski cesti proti Šentanelu pa so v zaključni fazi.

Še decembra naj bi bil objavljen javni razpis za izgradnjo Plezalnega centra v okviru projekta 'Park Jezero'.

Sprejeli smo DIIP za zasnovo celovitega koncepta razvoja turizma na Poljani, kjer nastaja, zaradi gradnje suhega in delno ojezerjenega zadrževalnika v okviru projekta večje poplavne varnosti, velika možnost razvoja dodatne turistične ponudbe. Potrdili smo tudi DIIP za podjetniški inkubator v nekdanji zgradbi policije na mejnem prehodu Holmec.

V jesenskem času smo po dolgotrajnem postopku le zaključili javni razpis za podelitev koncesije za vzdrževanje in novogradnje občinskih cest. Najugodnejše na javnem razpisu je bilo podjetje Slemenšek d.o.o., s katerim je bila podpisana koncesijska pogodba za obdobje 15 let. Prepričani smo, da bo tako naša občinska cestna infrastruktura tudi v prihodnosti dobro vzdrževana. Res pa je tudi, da vsaka novost zahteva vsaj malo časa za prilagoditve. Verjamem in upam, da smo se iz napak pri prvem močnejšem sneženju vsi nekaj naučili in da v prihodnje takšnih težav ne bo več.

Leto, ki odhaja, bo v nas pustilo izjemne pozitivne občutke zaradi nečloveških naporov v zdravstvu in v vsem drugem podpornem okolju ter se ga bomo spominjali po tem, da je gospodarsko okolje kljub epidemiji delovalo na izjemno visokih obratih.

Iskrena hvala gre tudi vsem prostovoljcem, Karitasu, Rdečemu križu, društvom ..., ki so bili ves čas pripravljeni pomagati posameznikom v stiskah.

Le s skupnimi močmi lahko naredimo to, kar smo si zastavili, zato potrebujemo vsakega posameznika, njegovo znanje in izkušnje, pozitivno energijo in pripravljenost na vedno nove izzive.

Dobre misli, optimizem, prijazen nasmeh in topla beseda, solidarnost in pomoč vsem, ki jo potrebujejo, naj nas spremljajo v novo leto!

Želim vam lepe božične praznike. Preživite jih mirno in doživeto v krogu svojih najdražjih! V letu, ki prihaja, pa vam želim veliko zdravja, sreče in veselja!

Naj vas v letu 2022 spremlja zvrhan koš pozitivne energije. Če bomo to pozitivno energijo prenašali v čim večji meri naprej, nam bo s skupnimi močmi uspelo življenje spet pripeljati v nove stare tirnice!

Srečno!

DR. MATIC TASIČ,
župan Občine Prevalje

PROJEKTI IN UREDITVE V OBČINI

Projekt 'Plazovi na lokalni cesti LC 350381, cesta Zvonikov mlin–Mikl–Šentanel, odsek Mikl–Pečar'

Poleti 2021 smo zaključili projekt sanacije plazov na cesti od kmetije Mikl do kmetije Pečar na Jamnici. Občina Prevalje je pridobila sofinancerska sredstva Ministrstva za okolje in prostor iz programa nujnih ukrepov za sanacije pojavov nestabilnosti tal. Projekt je vključeval sanacije usadov in plazov s kamnitimi opornimi zidovi in izvedbo pilotne stene pri kmetiji Pečar, ureditev odvodnjavanja zalednih in meteornih voda ter asfaltiranje vozišča v dolžini 1.290 m. Investicija je bila vredna 334.112,05 evra z DDV. Dela je izvajalo podjetje Kuster Invest d.o.o. iz Slovenj Gradca, gradbeni nadzor pa je opravilo podjetje NIG d.o.o. iz Slovenj Gradca.

Projekt 'Plazovi na cesti JP 851601, cesta Ober–Dolga Brda, mimo stražnice do Rutnika'

Občina Prevalje je sanirala plazove na cesti od Obra do Dolge Brde na odseku mimo stražnice do Rutnika. V sklopu projekta sta bila izvedena odvodnjavanje in asfaltiranje cestišča v dolžini 1.010 m. Vrednost investicije je 232.242,15 evra z DDV. Občina Prevalje je pridobila sofinancerska sredstva Ministrstva za okolje in prostor iz programa za odpravo posledic neposredne škode na stvareh zaradi poletnih neurij s poplavami v letu 2020. Izvajalec del je bilo podjetje TOP-KOP d.o.o. iz Slovenj Gradca, gradbeni nadzor pa izvajalo podjetje NIG d.o.o. iz Slovenj Gradca.

Projekt 'Plazovi na JP 851931, cesta na Zagrad'

Poleti 2021 je bil izveden projekt sanacije plazov na cesti na Zagrad, odsek od Alekarja do Komesa. Sanacijska dela so vključevala izvedbo treh podpornih konstrukcij in vgradnjo macesnovih pilotov. Urejeno je bilo odvodnjavanje, asfaltiran pa je bil celotni odsek v dolžini 1.629 m. Investicija je znašala 310.835,48 evra z DDV, Občina Prevalje pa je pridobila sofinancerska sredstva Ministrstva za okolje in prostor iz programa odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi poplav v novembru 2019. Dela je izvedlo podjetje TOP-KOP d.o.o. iz Slovenj Gradca, gradbeni nadzor pa je izvajalo podjetje NIG d.o.o. iz Slovenj Gradca.

Protiprašna zaščita pri kmetiji Peršat na Jamnici

Poleti 2021 je bila izvedena protiprašna zaščita pri kmetiji Peršat na Jamnici. Urejena sta bila voziščna konstrukcija in celovito odvodnjavanje, cestišče pa je bilo poasfaltirano v dolžini 135 m.

Gradbena dela je izvajalo podjetje Avtoprevozništvo in gradbena mehanizacija Temnikar, Davorin Temnikar s.p., iz Slovenj Gradca, gradbeni nadzor pa je opravilo podjetje NIG d.o.o. iz Slovenj Gradca.

Izgradnja gozdne ceste GC 115 103 Pori–Vaut

Občina Prevalje je pridobila sofinancerska sredstva Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, iz programa razvoja podeželja za obdobje 2014–2020. Izgrajena je bila nova povezovalna gozdna cesta GC 115 103 Pori–Vaut v skupni dolžini 595 m. Cesta je v gramozni izvedbi z urejeno koritnico za odvodnjavanje zalednih in meteornih voda.

Izvajalec gradbenih del je bilo podjetje Avtoprevozništvo in gradbena mehanizacija Temnikar, Davorin Temnikar s.p., iz Slovenj Gradca, gradbeni nadzor pa je opravilo podjetje BLAN d.o.o. iz Velenja.

Za investicijo smo namenili 68.594,99 evra z DDV.

Obnova 1. ulice Pod gonjami

Občina Prevalje je v letu 2021 obnovila 1. ulico Pod gonjami. V okviru investicije je bila obnovljena meteorna in fekalna kanalizacija, urejeno je bilo odvodnjavanje ceste ter na novo asfaltirano cestišče v dolžini 330 m.

Gradbena dela je opravilo podjetje Avtoprevozništvo in gradbena mehanizacija Temnikar, Davorin Temnikar s.p., iz Slovenj Gradca, gradbeni nadzor pa je opravljalo podjetje BOM-MOČKA d.o.o. s Prevalj. Vrednost investicije je bila okoli 340.000 evrov.

Začetek koncesijske pogodbe za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega in investicijskega vzdrževanja občinskih javnih cest v Občini Prevalje

Občina Prevalje je v letu 2020 začela postopek podelitve koncesije za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega in investicijskega vzdrževanja občinskih javnih cest v Občini Prevalje. Javni razpis je bil objavljen na Portalu javnih naročil in na Portalu EU.

Izveden je bil postopek konkurenčnega dialoga, javni razpis po postopku konkurenčnega dialoga za podelitev koncesije za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega in investicijskega vzdrževanja občinskih javnih cest. V Občini Prevalje je bil objavljen v decembru 2020 na Portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije. Na javni razpis so do konca januarja 2021 prispele štiri prijave.

Pogoje, določene z razpisno dokumentacijo, so za prvo fazo konkurenčnega dialoga izpolnjevali trije prijavitelji.

Strokovna komisija je s kandidati, ki so izpolnili pogoje za priznanje sposobnosti, izvedla pogovor, na katerem so kandidati predstavili način izvajanja javne službe. Člani komisije so odgovarjali na vprašanja prijaviteljev in pripravili razpisno dokumentacijo za izdelavo ponudb. Ponudbe so bile oddane v juniju 2021. Občina Prevalje je s ponudniki izvedla še pogajanja. Do roka za oddajo končnih ponudb konec julija 2021 so prispele tri končne ponudbe. Po merilih iz razpisne dokumentacije za ocenjevanje ponudb je največje število točk prejela ponudba, ki jo je oddal Slemenšek, gradbeno podjetje d.o.o., Dobja vas 190A, 2390 Ravne na Koroškem.

Strokovna komisija je predlagala občinski upravi Občine Prevalje, da izvede upravni postopek in koncesijo podeli ponudniku, ki je po merilih prejel najvišje število točk.

V oktobru 2021 je Občina Prevalje z izvajalcem Slemenšek, gradbeno podjetje d.o.o. (koncesionar), podpisala koncesijsko pogodbo za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega in investicijskega vzdrževanja občinskih javnih cest v Občini Prevalje. Koncesijska pogodba se je sklenila za obdobje 15 let in je sestavljena iz dveh delov, vključuje redno vzdrževanje občinskih cest ter asfaltiranje odsekov makadamskih občinskih cest v skupni dolžini 22 km.

Redno vzdrževanje lokalnih cest, javnih poti, pločnikov in kolesarskih poti obsega letno in zimsko vzdrževanja cest v dolžini 115 km. Prav tako v skladu s pogodbo koncesionar, skladno z zakonom o cestah, postavlja in odstranjuje prometno signalizacijo na občinskih cestah ter izvaja cestne zapore.

Projekt 'Povezani za vse generacije'

Občina Prevalje je pridobila sofinancerska sredstva Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in v okviru projekta 'Povezani za vse generacije' uredila dostop za invalide v prvem nadstropju Družbenega doma (preboj), zgrajeni so bili še novi sanitarni prostori, prilagojeni tudi za invalide, ki jim je omogočen dostop do vseh drugih prostorov v tem nadstropju. Projekt se bo v letu 2022 nadaljeval z dogodki za druženje skupin različnih generacij.

Del projekta 'Povezani za vse generacije' so tudi organizirani brezplačni prevozi za starejše občane, ki zaradi zdravstvenih razlogov potrebujejo prevoz do zdravstvenih ustanov v Koroški regiji, pri čemer sodelujejo šoferji prostovoljci iz Združenja šoferjev in avtoprevoznikov Ravne na Koroškem. Občani, ki so dopolnili 65 let ali več in imajo stalno ali začasno prebivališče v Občini Prevalje ter si sami ali s pomočjo svojcev in drugih bližnjih oseb (prijateljev, sosedov ...) ne morejo zagotoviti prevoza za dostop do zdravstvenih storitev, lahko od ponedeljka do petka od 8. do 10. ure pokličejo na telefonsko številko 070 299 062.

Skupaj za varni jutri

Projekt 'Skupaj za varni jutri'

Občina Prevalje je v okviru LAS Mežiške doline skupaj s preostalimi občinami Mežiške doline sodelovala pri projektu 'Skupaj za varni jutri'. Vrednost projekta, izvedenega v Občini Prevalje, je 22.698,67 evra. Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja je projekt sofinanciral s 17.249,32 evra, preostanek sredstev pa je zagotovila občina.

V okviru projekta smo namestili pet novih avtomatskih defibrilatorjev (AED) na naslednjih lokacijah:

- Gostilna Hana, Stražišče 23
- Vida in Drago Berložnik, Zagrad 14 (Brančurnikov graben)
- Kmetija Ling, Belšak 7
- Gostišče Krivograd, Poljana 10a
- Objekt Športnega društva Leše, Leše 25b

Ker znanja o uporabi aparata AED ni nikoli dovolj, je bilo izvedenih tudi pet delavnic. Skrb za lastno zdravje in tudi zdravje drugih pa je zaokrožilo še predavanje o zdravem načinu življenja s posebnim poudarkom na preprečevanju nastajanja bolezni srca in ožilja. Trenutno je na območju naše občine nameščenih 18 aparatov AED.

Vsem udeležencem projekta se zahvaljujemo za sodelovanje.

Veronika Šart

OBČINA PREVALJE

ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNE VODE V POREČJU MEŽE: SKLOP 2

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

PROJEKT: ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNE VODE V POREČJU MEŽE: SKLOP 2 (OBČINA PREVALJE)

POSKUSNO OBRATOVANJE ČISTILNE NAPRAVE

Z izgradnjo kanalizacijskega sistema in čistilne naprave, ki se izvaja v sklopu projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Meže: sklop 2 (Občina Prevalje)«, se v Občini Prevalje zagotavljajo pogoji za bolj čisto in zdravo okolje. Z učinkovitim in trajnostnim načinom ohranjanja okolja bodo vodotoki manj onesnaženi, kar prebivalcem prinaša dostop do čistejše vode. Zagotavlja se tudi višja kakovost bivanja in še bolj urejena cestna infrastruktura.

OBSEG PROJEKTA

S celotno investicijo izgradnje ustrezne infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih vod na območju mesta Prevalje, ki znaša cca. 5 mio EUR brez DDV, bo dosežena 98,98-odstotna priključenost na javno gospodarsko infrastrukturo odvajanja in čiščenja. V okviru projekta bo izgrajenih 5.353 m kanalov za odpadno vodo, 2 razbremenilnika, 4 črpališča in čistilna naprava kapacitete 7.000 populacijskih enot.

POTEK GRADBENIH DEL

Gradnja čistilne naprave Prevalje se je zaključila septembra. Vodilni partner pri izgradnji čistilne naprave je ESOT-INVEST d.o.o. iz Celja, v skupnem nastopu z GIC GRADNJE d.o.o.
Poskusno obratovanje čistilne naprave se je začelo 8. novembra 2021 in je predvideno leto dni. Biološka čistilna naprava kapacitete 7.000 populacijskih enot deluje po sistemu SBR. Ima 2 biološka bazena, v katerih se izmenično vršijo biološki procesi nitrifikacije in denitrifikacije. To pomeni, da tu mikroorganizmi s pomočjo kisika odstranjujejo raztopljene organske in anorganske snovi. Na iztoku iz čistilne naprave se avtomatsko vzorči očiščena voda, izvajajo pa tudi fizikalno-kemijske analize vode. V sklopu čistilne naprave je laboratorij za vzorčenje in analizo fizikalno-kemijskih parametrov vode; tako je omogočema redna kontrola z internimi meritvami za učinkovito delovanje naprave. Čistilna naprava izpolnjuje vse predpisane pogoje slovenske in evropske zakonodaje ter zagotavlja kakovost očiščene vode znotraj predpisanih mejnih vrednosti za iztok v Mežo, torej v površinske vode. Je računalniško vodena, ima avtomatske regulacije in ne proizvaja hrupa v okolje, saj so aeratorji zvočno izolirani. Bazeni so popolnoma zaprti in imajo vgrajene odsesovalne cevi za odstranjevanje smradu, ki se odvaja v kemični čistilni filter.

Tehnološko – upravna stavba na ČN. (Foto: Bojan Jeznik)

(Foto: Bojan Jeznik)

Prostor za mehansko predčiščenje na ČN.
(Foto: Bojan Jeznik)

Urejanje okolice na lokaciji ČN. (Foto: Bojan Jeznik)

Gradnja tehnološko upravne stavbe. (Foto: Bojan Jeznik)

Objekt 2 – SBR bazeni. (Foto: Bojan Jeznik)

Nadaljuje pa se gradnja kolektorja ob glavni cesti skozi Prevalje; cesta poteka od krožišča pri Sparu do tovarne TRO. Izvajalec del je podjetje HiS d. o. o iz Ljubljane, ki nastopa s partnerji **Gorenjska gradbena družba d.d.**, Kranj in **KOSTE d.o.o.**, Slovenj Gradec. Dela se zaključujejo. Sproti se izvaja prevezava iz obstoječega kanala v nov kanal. Ostali kanali so zgrajeni in zaključeni, pridobiva se delno uporabno dovoljenje za že izvedena dela. V okviru investicije se je do zdaj zgradilo cca 5.000 m kanala, 4 črpališča in 2 razbremenilnika, ostalo je še cca 450 m nezgrajenega kanala. Zaradi razglašene epidemije COVID-19 potek gradbenih del ni sledil sprejetemu terminskemu načrtu, zato je predvideno podaljšanje pogodbenega roka.

Izgradnja kanala L0 – glavna cesta skozi Prevalje. Foto: Bojan Jeznik)

Izgradnja kanala L0 – glavna cesta skozi Prevalje. (Foto: Bojan Jeznik)

Izgradnja kanala L0 – glavna cesta skozi Prevalje. Foto: Bojan Jeznik)

Izgradnja kanala L0 – glavna cesta skozi Prevalje. (Foto: Bojan Jeznik)

Začasno asfaltiranje glavne ceste. (Foto: Bojan Jeznik)

Izgradnja kanala K1 – glavna ceste. (Foto: Bojan Jeznik)

Vodja projekta s strani naročnika je **Bernarda GRADIŠNIK**, koordinatorka je **Marjetica TASIČ BUKOVEC**.

Občane pozivamo, da vsa vprašanja v zvezi z izvedbo projekta naslovijo na elektronski naslov info@cistilnanapravaprevalje.si ali preko kontaktnega obrazca na spletni strani projekta **www.cistilnanapravaprevalje.si**, kjer so objavljene tudi aktualne informacije o poteku projekta.

Izvedba tlačnega voda – za priključitev javne kanalizacije iz naselja Leše. (Foto: Bojan Jeznik)

PONOVNO POZIVAMO VSE OBČANE DO ODGOVORNEGA RAVNANJA Z ODPADKI, KI NE SODIJO V KANALIZACIJO!

Bodimo odgovorni do okolja in v straniščno školjko ter v odtoke ne mečimo odpadkov, ki tja ne sodijo! Kanalizacija NI smetnjak, zato v odtoke in stranišče NE SMEMO metati odpadkov.

Organski odpadki, kot so OSTANKI HRANE, v kanalizaciji povzročajo neprijetne vonjave, poleg tega so vaba in hranilo za glodavce, ki se zato lahko prekomerno razmnožujejo.

Trdni odpadki, kot so drobni plastični predmeti, vlažilni robčki, tekstil … lahko zamašijo odtočno cev in s tem povzročijo poplavo iz kanalizacije ali pa povzročijo okvaro črpalk, ki skrbijo za to, da odpadna voda teče proti čistilni napravi.

Nevarni odpadki, kot so ZDRAVILA, BARVE in podobno, vsebujejo težko razgradljive in strupene snovi, zato v primeru, da jih zlijemo v odtok ali stranišče, otežujejo čiščenje odpadne vode na čistilni napravi.

V ODTOKE NE ZLIVAJTE MAŠČOB, JEDILNEGA OLJA ALI KAVNE USEDLINE!

www.cistilnanapravaprevalje.si

Projekt »Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Meže: sklop 2 (Občina Prevalje)«sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Male komunalne čistilne naprave (MKČN)

Sofinanciranje MKČN

Občina Prevalje je javni razpis o sofinanciranju MKČN objavila že letos, javni razpis bo ponovljen v letu 2022. Razpis bo objavljen na spletni strani www.prevalje.si.

Kdo mora imeti MKČN oz. nepretočno greznico

Malo komunalno čistilno napravo morajo imeti vsi objekti, ki so na območju, kjer ni javne kanalizacije in kjer ni predvidena javna kanalizacija oz. ki niso v aglomeraciji.

Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17 in 81/19) določa ukrepe zmanjševanja emisije snovi pri odvajanju komunalne odpadne vode, roke za vgradnjo MKČN itd.

Kaj storiti po vgradnji MKČN

Lastnik objekta zagotovi načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje MKČN in ta je v njegovi lasti in upravljanju. Lastnik MKČN je hkrati tudi upravljalec MKČN.

V MKČN se odpadna voda očisti do te mere, da jo je možno odvajati v okolje (ponikanje v tla ali odvajanje v vodotoke). Če se odvaja v vodotoke, je pred vgradnjo treba pridobiti vodno soglasje na Direkciji RS za vode.

Po vgradnji je potrebno narediti:

- Upravljalec oz. lastnik MKČN mora MKČN do 50 PE vpisati pri komunalnem podjetju v evidenco.
- Po 3–9 mesecih od zagona MKČN mora lastnik naročiti prve meritve pri pooblaščenem izvajalcu. Izvajalec izda poročilo o prvih meritvah. Če je poročilo neustrezno, se meritve ponovijo.
- Najkasneje 30 dni po prejemu ustreznega poročila o meritvah je treba obvestiti komunalno podjetje, na podlagi poročila se zniža okoljska dajatev za 90 %.
- Naslednje koledarsko leto po izvedbi prvih meritev (in nato vsaka tri leta) komunalno podjetje opravi pregled MKČN.
- Praznjenje greznic se izvaja po posameznih naseljih v skladu s terminskim planom, enkrat na tri leta. Vsaj 14 dni pred predvidenim terminom podjetje JKP LOG d. o. o. pisno obvesti uporabnike o datumu izvedbe praznjenja, ki je strošek lastnika. Upravljalec MKČN mora kontrolirati stanje blata v skladu z navodili proizvajalca in v primeru, da je potrebno praznjenje, sam naročiti izvedbo storitve.

Zakonodaja

Od 31. 12. 2015 dalje veljajo na področju greznic, malih komunalnih čistilnih naprav (MKČN) in nepretočnih greznic novi predpisi.

Najpomembnejši so:

- Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17 in 81/19);
- Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda (Uradni list RS, št. 94/14 in 98/15);
- Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Uradni list RS, št. 80/12 in 98/15);
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14 in 98/15).

Pri nakupu MKČN se lahko obrnete tudi na Javno komunalno podjetje LOG d.o.o., kjer dobite vse dodatne informacije, ali nam pišete na info@jkp-log.si.

Invalidom prijazna občina

Občina po meri invalidov

Osnovna šola pridobila 'goseničarja' in invalidski voziček

Občina Prevalje v okviru projekta 'Občina po meri invalidov' aktivno deluje ter sprejema in izvaja številne ukrepe za izboljšanje kakovosti življenja invalidov v občini.

Župan dr. Matic Tasič in predsednik Sveta invalidov Rafael Škufca sta v okviru projekta 'Občina po meri invalidov' predala ravnateljici Osnovne šole (OŠ) Franja Goloba Prevalje dr. Andreji Tinta invalidski voziček za potrebe OŠ in stopnični vzpenjalnik, tako imenovani goseničar, ki lahko premaguje stopnice.

Tudi na videz majhne stvari lahko dosežejo velike spremembe.

Policija o prometni varnosti in preventivni aktivnosti na območju Prevalj

Policijska postaja Ravne na Koroškem pri zagotavljanju splošne varnosti na območju Prevalj izvaja tudi številne preventivne aktivnosti s področja prometne varnosti, ki so usklajene s Svetom za preventivo v cestnem prometu Občine Prevalje.

Pri izvedbi teh aktivnosti policisti sodelujemo s člani Združenja šoferjev in avtomehanikov Ravne na Koroškem. V letu 2021 so njegovi člani policistom pomagali pri varovanju šolskih otrok ob začetku šolskega leta, pri izvedbi tehničnega dne učencev Osnovne šole Franja Goloba Prevalje, Podružnične šole Holmec, pri izvedbi kolesarskih izpitov učencev osnovne šole, akciji Pešec in še čem. Sodelovali so tudi pri varovanju več prireditev in dogodkov, ki so pomenili nevarnost za udeležence v cestnem prometu.

Z opisanimi skupnimi aktivnostmi smo pripomogli k dvigu varnostne kulture, predvsem pa povečali varnost otrok in pešcev, ki so najbolj ogroženi v cestnem prometu.

V prvih desetih mesecih leta 2021 je Policijska postaja Ravne na Koroškem obravnavala 79 prometnih nesreč, od tega 3 prometne nesreče s hudimi telesnimi poškodbami (3 osebe so bile hudo telesno poškodovane) ter 32 prometnih nesreč z lahkimi telesnimi poškodbami (38 oseb je utrpelo lahko telesno poškodbo). Pet povzročiteljev prometnih nesreč je bilo pod vplivom alkohola (povprečna stopnja alkoholiziranosti je bila 1,64 g/kg alkohola v krvi).

Na območju Občine Prevalj je bilo v tem obdobju obravnavanih 14 prometnih nesreč, od tega 7 prometnih nesreč z lahko telesno poškodbo. Povzročitelji niso bili pod vplivom alkohola.

Dimitrij Gaberšek, načelnik policijske postaje

20 let Doma starejših Na Fari na Prevaljah

POKLON DOMU STAREJŠIH NA FARI

Dvajsetletnica delovanja pomeni, da smo zrelostni izpit že opravili. V življenju posameznika to pomeni, da smo na novi, zrelejši poti. Čeprav danes zremo v preteklost, ocenjujemo svoje delo in obujamo spomine na vse, kar se je v tem času zgodilo, gledamo hkrati tudi v prihodnost, polno začrtanih poti, nalog in delovnega elana.

Vemo, da je bilo v tem času narejenega veliko; nekaj stvari bo izbrisal čas, nekaj pa bo nepozabljenih.

Ostal bo neizbrisen pečat prizadevanj naših posameznikov in tudi celotnega 'farškega' kolektiva, ki se je ves ta čas – vseh dvajset let – združeval, ki je imel voljo in veselje, znanje in zanos, da je socialno varstvo na Prevaljah oziroma v Mežiški dolini raslo, se izpopolnjevalo in razvijalo. Postali smo del velike mreže socialnovarstvenih zavodov.

Ja, dvajseta obletnica začetka delovanja je okrogli jubilej in ob takšni priložnosti se zavemo, kako pomembno je, da smo povezani – tako v kolektivu kot kraju, v ožji in širši okolici.

ZAVEDAMO SE, DA ZMOREMO LE SKUPAJ, KO SMO POVEZANI.

ZAVEDAMO SE, DA JE POSAMEZNIK LE DROBEN DELČEK V MOZAIKU REZULTATA DELA.

SAMO SKUPAJ ZMOREMO!

SAMO KADAR SMO ENOTNI IN DELUJEMO SKUPAJ, SMO PREPOZNAVNI.

Ob obletnici si zaželimo še veliko delovnega elana, ustvarjalnosti in optimizma, ki jih bomo s pridom uporabili pri začrtanem delu v prihodnje.

Z vsemi skupaj, z našimi stanovalci in njihovimi svojci, imamo zaposleni v Domu starejših Na Fari priložnost deliti dragocen privilegij našega praznovanja in skupnih doživetij.

Med raznovrstnim sklopom mejnikov, prečnic, razpotij, vzponov in padcev, slepih ulic, malih in velikih dogajanj, veselja, smeha – pa tudi trpljenja in joka – se vedno najdejo iskanja.

Naj bo posebno živ spomin na tiste ljudi in tista dejanja, ki so pomagala ustvariti okolje in pogoje, v katerih smo zaposleni lahko zaživeli strokovno močni, intenzivni, samozavestni in stroki v ponos.

Naj bo posebno živ spomin na tiste ljudi in tista dejanja, ki so pomagala ustvariti okolje in pogoje, v katerih lahko naši stanovalci, naši starostniki živijo človeka dostojno življenje.

Naj bodo naslednja leta, naslednja desetletja v znamenju dostojnega staranja ljudi, za katere bo poskrbljeno na ustrezen način ob polnem razumevanju tegob in radosti, ki jih to obdobje prinaša.

Stanka Vauh, direktorica Doma starejših Na Fari

Rajko Ortan, prvi in zadnji večni vresovec

(Ponatis iz almanaha ob 50-letnici MoPZ Vres)

Rajko, edini pravi zlati vresovec

Rajko z ženo Tilko

Rajko Ortan, Prevaljčan, letnik 1944, zborovski pevec, družbeni delavec, trgovec, prodajalec, poslovodja … (Vir: Biografski leksikon Občine Prevalje 2005).
Rajko je Vresov tenorist, še prej je pel pri Zboru izpod Uršlje, poje tudi pri mešanem pevskem zboru župnije Prevalje v sklopu KD Mohorjan in je danes upokojenec. Skozi pevska ušesa lahko zapišem, da je Rajko odličen 'letnik'. Umetniško oko pa v njem prepozna tudi nadarjenega slikarja. Njegov ustvarjalni duh je neumoren. Očitno vse v njem ljubi lepoto, harmonijo in kaže neizmerno ljubezen do dobrega. Dobrega petja, prijetnega druženja in lepega slikanja. Takšnega, dobrega Rajka, poznamo tudi vresovci. Ker si ob okrogli obletnici zasluži, da ga kot prvaka Vresa predstavimo tudi širši javnosti, sva se z Davorinom v pomladnem februarju pandemskega leta 2021 odpravila kar k njemu domov, kjer naju je z ženo Tilko lepo sprejel.

Kaj te žene, Rajko, in motivira za tako silno ustvarjalnost pri vsej tvoji umetniški in pevski dejavnosti?
Veselje in ljubezen do petja.

Tilka doda: Ko je Rajko začel prepevati v cerkvi, še pred Vresom, je njegova mama, oma, rekla: »Ja Rajko, pa ti sploh nimaš posluha, kako boš pa pel?« Ona je namreč strašno rada pela. Nič ni odgovoril, kar šel je pet. Sam pri sebi pa si je rekel: »Bom pa že nekako.« Ko so začeli vaditi pri Vresu, ga pa pred polnočjo ni bilo domov. Koliko sem jaz prejokala. Ne zaradi ljubosumja, skrbelo me je, kje hodi, zakaj ne pride domov, saj sem bila na sveže zaljubljena … Do dveh zjutraj so bili pri Krištanu ali kjer so pač hodili, nato pa zgodaj zjutraj v službo.

Rajko se spominja: Jožko nam je rekel: »Pa ne pojte po gostilnah, tu, na vajah se potrudite!« Tako je pač bilo, fantje smo se zbirali, po Prevaljah smo hodili. Potem je prišel Krajnc in v šoli smo imeli prve vaje že v Zboru izpod Uršlje. Zatem nas je vadil Trdina. Enkrat pa je bil nekoliko zadržan, zamujal je na vaje, stal je zunaj pred vrati glasbene učilnice in poslušal. Jožko Kert je bil takrat le pevec, a nas je kar sam spontano začel upevati in vaditi s klavirjem. Trdina je nato vstopil in dejal, da imamo tako dobrega zborovodjo ter da je iz Črne na Prevalje predaleč, da bi on še hodil. Pod Jožkovim vodstvom smo nato ustanovili Vres. Tako se je začelo.

Kako se spominjaš svojih učiteljev petja, zborovodij, sopevcev, družine ob tem?
Pel sem že v osnovni šoli pri učiteljici glasbe, gospe Stres, tretji glas v otroškem zboru. Pri Vresu pa so me postavili v 1. tenor. Dvajset let sem pel prvega, nato mi je postalo previsoko in sem na svojo željo začel peti drugega, ki ga pojem še danes. Takrat se še nismo posebej učili tehnike petja, danes, pri Heleni, pa je drugače. Sem mislil, da bo z leti težje, da ne bom več prav slišal, pa kar gre.

Žena Tilka vskoči s komentarjem: Rajko je celo zimo, vso to 'korono', malo po malo vadil, res, enkrat na teden zagotovo ali pa dvakrat, prav zares.

Pred petnajstimi leti sem te v članku 'Javnosti – ob poročilu občini – resno in provokativno' omenil pri opisu načina in metode tvojega dela v programu KD Vres kot 'nevidnega Rajka', brez katerega delo organizacijske sekcije Vresa ne bi teklo. Javno se ne izpostavljaš rad, kajne?
Ne, to pa ne. Rajši kaj naredim.

Tilka: Pa tudi daru govora nima, da bi se tako izpostavljal.

Že od nekdaj urejaš notni arhiv pri Vresu.
Zdaj je laže, ko imamo tako dobro urejeno z Vladom in Petrom. Vse je na 'oblačku' in posledično na telefonih. To je tako praktično, da bolj ne more biti. In na tem 'One drive' so tudi zvočni posnetki, da se lahko vsega naučiš s to novo tehnično pomočjo. Pa ta Helenina telovadba pred vsako vajo ... Kako pomaga!

Tilka: Bi morali videti, celotna tla v dnevni sobi so bila polna samih not, on jih je pa celo popoldne zlagal in spravljal skupaj.

Prejel si že ogromno priznanj kot pevec, planinec, slikar, humanist. Katero ti je najdražje?
Najdražja so mi Vresova priznanja. To je zame zahvala za delo.

Tilka: Po vitrinah in predalih jih je vse polno, tako da nimam več kam dati knjig pa kristala, bo treba eno novo, moderno omaro kupiti!

In še Rajko: Najbolj se me je dotaknilo priznanje, ko smo vresovci osvojili grand prix na mednarodnem pevskem tekmovanju zborov v Bratislavi na Slovaškem.

Pred petimi leti si v Vresovi knjižici opisal kar nekaj lepih 'utrinkov' in že takrat ti je uredništvo pod ime zapisalo, da si edini, ki pri Vresu aktivno poje vseh 45 let. Kakšen je torej občutek po aktivnih 50 letih prepevanja v istem zboru?
Vedno je nekaj novega. Še zdaj, in to me vleče naprej. Lepo je. Družabno je, vsi smo prijatelji, takšni, ta pravi. Tako kot družina. Tudi Helena se nas je privadila.

Tilka: Zadnjič, ko je Rajko spet vadil doma, preko Zooma, je rekla Zala, vnukinja: »Bica, ti sploh ne veš, kaj se pogovarjajo vresovci pred vajo. Danilo je rekel, da je bil pri frizerju, Peter je ponovil, da je bil on tudi, tretji pa se je pohecal, da se vidi, da je bil pri frizerju, zaradi toliko želeja na glavi.« Klepet pred vajo, pač ...

V prvem pandemijskem letu smo čas skupaj, na vajah, preživeli le lani do marca in vmes septembra (ko nam je čudežno uspel tudi 49. letni koncert v prevaljskem Parku slavnih). Letos se bomo, optimistično upam, lahko omejeno družili in vadili tudi zdaj v marcu in aprilu, do 50. letnega koncerta, ki bo 22. maja. Kako si preživel to nenavadno osamo?

Veš, tisti čas, ko naj bi sicer bile vaje, ti nekaj manjka. Potem sem si pa včasih kar sam vaje naredil, pa sem pel v kuhinji. Ampak to ni to. Čisto drugače je, ko pridemo in zapojemo skupaj. To bližino sopevcev in kontakt pogrešam. Pride ponedeljek zvečer, pa me žena vpraša: »A danes pa ne boš imel vaje?« Ah, pa saj je kar v redu, hvala bogu, da je vsaj tako. Mi pa malo manjka, da bi večkrat tako trije, štirje skupaj stopili in kaj zapeli. Včasih smo pogosteje.

Tilka: Vi še ne veste, kako je, ko še hodite v službo in ne tičite po cele dneve skupaj ...

Tilki postavim vprašanje: Kakšno je torej to razumevanje in (po)trpljenje žene vresovca?
Jaz Rajka podpiram. Seveda mora biti tudi kar nekaj potrpežljivosti. Zdaj ko sem v pokoju, je lažje, prej pa sem vedno imela 'šolsko sezono' v službi, ko ste šli na turneje, tako da res nisem mogla zraven. Sem si pa zelo želela z vami v Ameriko, a sem bila prav takrat operirana na žolču. Ne bojim se letala, a ne bi zmogla tako dolge poti že slab mesec po operaciji. Sicer pa v najinem zakonu nikoli nisva imela kakšne velike krize, pa sva si še kar različna.

Rajko: No, jaz najbolj verjamem v svojo ženo.

Kaj lahko položiš na dušo mladim zanamcem za prihodnost?
Veš, dobro bi bilo, da bi se tudi tako družili kot mi, kljub virusom (smeh). Mladi so drugačni kot mi, starejši. Imajo druge interese in druge poti. Vesel bi bil, če bi imel koga, ki bi me nadomestil. Vnuk nima zanimanja, čeprav ima posluh. Njegovi sovrstniki pa tudi ne pojejo kaj veliko.

Kaj še po tvojem mnenju lahko pričakujemo od Vresa po petdesetih letih delovanja?
Menim, da se bo Vres nadaljeval, če bo le še kak mlad fant pristopil. Če bi vsako leto pridobili vsaj enega mladega pevca, bi bilo to odlično. In če bo Helena vztrajala tako še naprej, potem me za Vres ni strah. Ima pravi pristop. Če bo pa še zdravje in bom lahko še pel, pa sploh ne bo težav.

Dušan Petrovič

Neuničljivi Rajko v vseh vremenskih razmerah, na zasneženi Uršlji gori (2010) in po drugem osvojenem grand prixu v Tuzli (2018)

Krajevna skupnost Leše

Leto 2020 smo zaključili z velikimi načrti in upanjem, da bo življenje v letu 2021 spet teklo po starih tirih. Žal je epidemija kraj in ljudi tudi letos osiromašila za številne dejavnosti in dogodke, ki smo jih društva, organizacije in krajevna skupnost (KS) načrtovali. Za odtenek pa je le bilo dogajanje na vasi pestrejše in nekaj dogodkov je kraj vseeno oživilo.

V poletnem času nam je uspelo izpeljati praznovanje krajevnega praznika, ki ga na Lešah obeležujemo 3. julija, na dan rudarjev, v spomin na bogato rudarsko preteklost kraja. Na predvečer je potekal pohod Po poteh spomina v organizaciji KOZZB za vrednote NOB Leše. Na sam praznični dan smo izvedli osrednjo svečanost v organizaciji KS Leše, z uvodnima nagovoroma predsednice KS Leše in župana Občine Prevalje, sledil je kulturni program, ki so ga oblikovali mladi leški glasbeniki, leški pevski zbor in etno skupina Zimski kosci. Povabili smo tudi domačinko, mlado pesnico in pisateljico Lucijo Mirkac, da je predstavila svojo novo pesniško zbirko Garatar. Sledilo je odkritje prvih dveh knjigobežnic na Lešah, ki smo ju postavili v počastitev 60-letnice gibanja Bralna značka. Knjigobežnici stojita na zelenici na obračališču in v parku pri spomeniku. Praznovanju se je pridružilo tudi Športno društvo Leše in je na praznični dan pripravilo že tradicionalno športno prireditev Memorial Benjamina Kumpreja.

V času Jesenskih srečanj na Prevaljah smo zelo uspešno izvedli 9. Festival Pravljična vas Leše. V povezavi z Občino Prevalje in Kulturnim društvom Leše je bilo letošnje dogajanje v nekoliko okrnjeni obliki, a kljub temu zelo odmevno in vsebinsko bogato. V sončnem dnevu so mali sončki skupaj s svojimi starši in starimi starši uživali v naravi, kjer so srečevali različna pravljična bitja, pod brezami prisluhnili pravljicam, se zabavali ob glasbi Zimskih koscev in ustvarjali v različnih delavnicah.

Med pridobitvami v kraju naj najprej omenim izjemno pomembno izvedeno delo, to je drenaža pri leških cerkvah. Iskrena hvala župniku Francu Brglezu, da se je lotil tega projekta, saj sta leški dvojčici res biser cerkvene umetnosti, in naša dolžnost je, da ohranjamo to čudovito kulturno dediščino. Na športnem igrišču na Lešah sta Občina Prevalje in Športno društvo Leše uredili balinišči. Balinanje je na Lešah zelo priljubljena dejavnost, tako ženska kot moška ekipa sta zelo uspešni tudi na različnih tekmovanjih. Na objektu Športnega društva Leše je bil decembra nameščen tudi nov avtomatski defibrilator v okviru projekta 'Skupaj za varni jutri'. V okviru cestne infrastrukture smo ob cesti Prevalje–Leše pridobili nekaj novozgrajenih škarp, te bodo ustavile plazove in tako pripomogle k večji varnosti v cestnem prometu.

Skozi celotno leto prisluhnemo pobudam krajanov in, kolikor je v naši moči, pobude tudi realiziramo oziroma jih posredujemo na Občino Prevalje. Žal nismo vedno uspešni, a bomo zagotovo vztrajali.

Vsako leto izdamo tudi glasilo Leški list in v njem natančno predstavimo delo KS v tekočem koledarskem letu, problematiko v kraju, delo šole in vrtca ter društveno življenje. Izdano glasilo je zelo pomemben vir informacij o dogajanju na Lešah.

Letos je na Lešah zaživel tudi koronarni klub, ki deluje v okviru Koronarnega kluba Mežiške doline. Člani kluba na tedenskih vadbah v večnamenskem prostoru skrbijo za

zdrav stil življenja, društvo pa pripravi raznovrstna predavanja in delavnice.

V KS Leše smo sklenili, da bomo jubilante, ki dosežejo starost 90 let, člani sveta KS obiskali. Letos je praznovala 90 let Marija Kralj. Člani sveta KS smo jo obiskali in ji čestitali ob visokem jubileju. Pogovor z jubilantko je bil srčen, prežet z dobro voljo in obarvan s številnimi spomini na njeno življenjsko pot, ki je potekala vseh 90 let na Lešah.

Leto bomo zaključili s praznično okrasitvijo Leš, prižigom luči, miklavževanjem na vasi in prazničnimi srečanji v središču vasi.

Naj prispevek zaključim z zahvalo vsem krajanom, društvom in organizacijam, ki so dodali svoj delež k urejenosti kraja ali družabnemu življenju na vasi, podžupanu Boštjanu Gorenšku za pogosto pomoč skozi celotno leto, še posebno pri organizaciji Festivala Pravljična vas Leše, strokovnim službam Občine Prevalje in JKP Log. Iskrena hvala tudi družini, ki nam je podarila suknjič leškega rudarja in nekaj dragocenih dokumentov iz zgodovine Leš.

Naj bo leto 2022 zdravo, ustvarjalno, prijazno in pozitivno naravnano. Srečno!

Hedvika Gorenšek, predsednica KS Leše

Krajevna skupnost Holmec

Ko smo letos obrnili zadnjo stran na koledarju in potegnili črto pod vsem turbulentnim dogajanjem v naši krajevni skupnosti (KS), ugotavljam, da je veliko projektov, za katere bi lahko rekel, da so pravilno zastavljeni, veliko načrtov se je realiziralo, nekaj zastavljenih ciljev pa nas še čaka. Gregor Kac, Marjan Glinik, Jožefa Seidl, Damjan Ročnik, Marko Kac, Martin Novak in Martin Bivšek smo člani sveta KS Holmec, ki bi radi za seboj pustili sledi, zato smo se bili pripravljeni izpostaviti in s tem prevzeti odgovornost nase in letos ponovno obuditi ter nadgraditi stare in nove ideje.

Holmec ni samo mejni prehod, kot ga večina ljudi, ki prihajajo od drugod, pozna, ampak zajema veliko katastrsko površino od Štoparjevega mostu, Poljane, Lokovice, Dolge Brde in vse do vrha Belšaka, ki je turistično vedno bolj obiskan, čeprav tam ni nikakršnega turizma, je pa dober razgled. Tam so lepe kolesarske in pohodniške poti, ki jih ljudje od blizu in daleč zmeraj raje obiskujejo. Sam se ogromno pogovarjam s turisti in sokrajani, ki vidijo napredek, res pa je, da nas čaka še veliko dela s cestno infrastrukturo zunaj mestnih obronkov, kjer prebiva toliko krajanov, da bi lahko bil Holmec, malo za šalo, že svoja občina. Na prvem mestu, pri čemer smo na eni izmed letošnjih sej prebili trd oreh, je povečanje Podružnične osnovne šole (POŠ) Holmec za izobraževanje in za družbeno koristne dejavnosti. Na seji so bili prisotni, poleg vseh članov KS, ravnateljica OŠ Prevalje dr. Andreja Tinta, vodja POŠ Holmec Darka Küzma in predstavnik občine, njen tajnik Danilo Vute. Enotno mnenje je bilo, da je treba POŠ povečati. Trenutno šolo obiskuje 29 otrok. Statistika priseljevanja na Holmec in število novorojenčkov pa kažeta, da naj bi se število učencev še povečalo. To je projekt, katerega nekaj let ni bilo mogoče premakniti z mrtve točke, sedaj pa bo v kratkem narejen korak naprej.

Vsekakor pa se lahko pohvalimo tudi s krajšim odsekom asfalta iz smeri Holmca do kmetije Rutnik. Kljub nenehnim pritiskom covida-19 je bilo na našem območju organiziranih kar nekaj prireditev, denimo Gobrač'jada, dobrodelni bolšji sejem, štehvanje na Poljani, razni koncerti v kozolcu ... Športno in kulturno društvo sta vsak v svoji režiji pripravila druženje s pohodom. Letos smo na Holmec pripeljali novo prireditev – srečanje ljubiteljev motorjev Tomos. Ker je bilo dobro organizirano, se je v naš kraj pripeljalo veliko simpatizerjev omenjene znamke. Ob koncu leta bo KS poskrbela, da bodo vsi krajani Holmca, starejši od 70 let, z manjšo pozornostjo obdarovani. Poskrbeli bomo tudi za obdarovanje otrok v starosti od enega leta do petega razreda, ki obiskujejo POŠ Holmec. V zadnjih dneh letošnjega leta načrtujemo izvesti še nekaj kulturnih prireditev, če nam bo zdravstvena situacija to omogočila.

Spoštovane sokrajanke, cenjeni sokrajani in občani Prevalj, v prihajajočem letu vam želim veliko sreče, zdravja in novih zmag na vaši poti.

Martin Bivšek, predsednik KS Holmec

Krajevna skupnost Šentanel

Pestro in uspešno korona leto 2021 v KS Šentanel

Tudi letos nam je korona situacija krojila delo v naši krajevni skupnosti (KS). Marsikatera prireditev je odpadla ali pa bila izvedena v prilagojeni obliki. A klub vsemu smo postorili kar nekaj dobrih del in se poveselili novih pridobitev. Res je, da so naša prizadevanja in naše delo po navadi neopazni, vendar smo marsikomu v naši skupnosti polepšali življenje ali izboljšali kakovost le-tega.

Največja pridobitev je vsekakor nadaljevanje asfaltiranja cest na Jamnici. Kolovozi počasi dobivajo pravo obliko. Zaključili smo odsek med kmetijama Mikl in Pečar ter odpravili vsakodnevno prašenje dvorišča kmetije Peršat. Dela na teh odsekih so v zadovoljstvo domačinov in vseh drugih izvajala naslednje gradbena podjetja: TOP-KOP, Temnikar d.o.o. in Kuster d.o.o. Ostal nam je še odsek med Črešnikom in Miklom, ki pa ga bomo po zagotovilih predstavnikov Občine Prevalje asfaltirali v prihodnjem letu. V znak veselja nad izvedenimi deli smo oktobra te odseke tudi slavnostno predali v uporabo.

V vasi je bilo opravljenih kar nekaj posegov, da so jo polepšale. V centru smo uspešno sanirali dotrajane stopnice in uredili cvetlično gredico ob ogradi stopnišča. Ob tem se zahvaljujemo gradbenemu podjetju Kvitro in gospodu Damjanu Naveršniku, ki je bdel nad izvajanjem gradbenih del. V kraju smo postavili nekaj novih parkovnih klopi in so na voljo obiskovalcem ali občudovalcem naše lepe vasi.

Najbolj ponosni pa smo na ureditev 'smetarskih' problemov v naši krajevni skupnosti. Uredili smo odlagališče odpadkov pri pokopališču, na novo pa smo postavili zabojnike za steklo in papir pri OŠ Šentanel in pri Pečnikovi brunarici. Ob tej priložnosti naj omenimo, da so zabojniki pri pokopališču namenjeni izključno za potrebe pokopališča. Veseli smo, da krajani dokaj dosledno upoštevajo naša priporočila in da bo urejenost naše vasi v ponos nam vsem. Je pa res, da se občasno najde 'kakšen model', ki mu je vseeno za naš kraj.

Aprila smo izvedli vsakoletno čistilno akcijo in očistili brežine naših glavnih cestnih povezav. Želimo si, da bi ta akcija v prihodnjih letih privabila še več krajanov in s tem izboljšala našo skrb za čisto naravo in lepo okolje.

Izvedli smo še nekaj manjših projektov: na pokopališču smo ob poslovilni vežici uredili cvetlično gredico, skupaj s Kristjanom Krajgerjem in Dragom Zormanom smo na novo markirali pohodniško pot Šentanel–Strojna in označili najvišje vrhove ob tej poti, skupaj z Renato Piko smo skrbeli za urejenost spominskega obeležja Luke Kramolca ...

Poleg vseh dobrih stvari pa so se še vedno pojavljale težave na naši dotrajani cestni infrastrukturi. Skupaj smo jih poskušali reševati, včasih bolj, včasih pa tudi manj uspešno.

Ob tej priložnosti izrekamo zahvalo županu dr. Maticu Tasiču, tajniku Danilu Vuteju, podžupanoma Boštjanu Gorenšku in Mateju Pečniku ter vsem strokovnim službam Občine Prevalje za pomoč in ustvarjalno sodelovanje pri izboljševanju bivalnega okolja v naši krajevni skupnosti.

Da nam v prihodnjih letih ne bo dolgčas, pa imamo v mislih še kar nekaj projektov: ureditev oskrbe s pitno vodo – dodatni vodni vir Kozel, obnovitev črk in številk na spominski plošči padlim v vojni, ureditev požarnih stopnic – dostopa do kulturne sobe, nadaljevanje zahteve po odkupu in obnovitvi Brusnikove bajte, celostno ureditev vaškega jedra, fontano mošta in zavzemanje za uresničitev pobud krajanov.

Štefan Peršak, predsednik KS Šentanel

Milka Čas – 90 let

Tudi v tem letu smo imeli člani sveta Krajevne skupnosti (KS) Šentanel prijetno dolžnost, da čestitamo naši krajanki. Čeprav je Pečnikova Milka zapustila kmetijo in se odpravila v mesto, to za nas ni bila ovira. Obiskali smo jo v njenem novem stanovanju na Prevaljah in ji izrekli veliko dobrih misli ob njenem 90. rojstnem dnevu.

V prijetnem ambientu in ob polno obloženi mizi sta nas pričakali Milka in njena snaha Metka. Hitro je stekel zanimiv pogovor, saj je Milka za svoja leta prava 'faca'. S svojim spominom je prekašala marsikoga od nas. Med debato nas je pogovor zanesel vse od njenih otroških let in povojnega časa do dela na kmetiji in turistične dejavnosti. Pri tej tematiki smo se ustavili največ časa, saj je bila Pečnikova domačija zelo znana turistična postojanka. Lahko bi rekli, da so tam orali ledino kmečkega turizma v Šentanelu in nasploh v Sloveniji. Milka pa je bila skupaj z možem Milanom vsa ta leta gonilna sila gostinskega dela turistične kmetije. Kuhinja je bila vedno v njeni domeni. Da pa ji ni bilo dolgčas, jo je na kmetiji čakalo še ogromno drugega dela. Kot pravi star pregovor – delo krepi človeka. Pri Milki je to vidno že na daleč. Med debato pa slavljenka ni pozabila na svoja sinova Branka in Darka ter vnukinji Laro in Klaro. O njih je govorila v samih superlativih.

Ob prijetni zdravici smo se ji v imenu KS Šentanel zahvalili za njeno dosedanje dolgoletno uspešno delo ter promocijo kmečkega turizma in kraja Šentanel v bližnji in daljni okolici.

Hvala in še na mnoga leta!

Štefan Peršak, predsednik KS Šentanel

Športno društvo Šentanel v letu 2021

Dogajanje v Športnem društvu Šentanel je tudi v letu 2021 krojila korona kriza, zato nam nekaterih projektov ni uspelo izvesti v celoti. Kljub temu je bilo pestro celoletno športno dogajanje.

V prvih mesecih zaradi korone ni bilo mogoče izvesti tradicionalne skupščine društva. Tako je delo v tem letu potekalo po že ustaljenem urniku iz prejšnjih let.

Na binkoštno nedeljo, 23. maja, smo člani društva izvedli tradicionalno rekreativno kolesarsko prireditev S kolesom po Šentanelu, ki je po svoji netekmovalni tradiciji namenjena družinskemu kolesarjenju. Cilji tega kolesarskega izleta so s kolesom preživeti čim lepši nedeljski dan, druženje med kolesarji in domačini ter spoznavati lepote naše prelepe turistične vasi. Prireditev smo zaključili pri kapelici nad vasjo s podelitvijo priznanj in nagrad ter ob prijetnem nedeljskem kosilu.

Prvo soboto v juniju smo skupaj s kmetijama Povh in Gradišnik organizirali tradicionalni 14. Pohod po mlinarski poti. Izvedli smo ga po priporočilih NIJZ. Prireditve se je udeležilo sedemdeset pohodnikov, ki so uživali v prelepem vremenu in odlični organizaciji. Veseli nas, da je sodelovalo tudi veliko mladih pohodnikov. Organizacijo in vodenje sta izpeljala Štefan Peršak in Kristjan Krajger.

V okviru okrnjenih Jesenskih srečanj nam je uspelo izpeljati tradicionalni rekreativni odbojkarski turnir mešanih ekip. Izvedli smo ga v športni dvorani na Prevaljah. Tekmovanja so se ob upoštevanju pogojev PCT udeležile tri ekipe. Kot običajno je zmagala ekipa Drevenški s Prevalj. Tekmovanju sta sledila podelitev nagrad in priznanj in krajše druženje.

Na športnem področju pa nas najbolj veseli dobra zasedenost našega novega športnega igrišča pri Podružnični osnovni šoli Šentanel. Skozi vse leto, še posebno pa med počitnicami, je bilo igrišče dobro obiskano. Mladi so med seboj igrali različne športne igre in se družili. Športno društvo bo v prihodnje poskrbelo za dovolj žog in športnih rekvizitov, da bodo na voljo vsem obiskovalcem.

Podrobnejše informacije in fotografije o vseh prireditvah in delovanju Športnega društva Šentanel si lahko ogledate na njegovi spletni strani https://www.sportnodrustvosentanel.si/.

Štefan Peršak, predsednik društva

Podružnice Osnovne šole Franja Goloba Prevalje

Ko teče beseda o Osnovni šoli (OŠ) Franja Goloba Prevalje, ne smemo pozabiti na naše tri podružnične osnovne šole (POŠ) na Holmcu, Lešah in v Šentanelu.

POŠ Holmec

POŠ Leše

Podružnične šole so središče dogajanja v posameznem kraju, kar je neprecenljiva pridobitev za vse prebivalce določenega območja. Vse, kar se v kraju dogaja, se povezuje s podružnično šolo in obratno; šola se navezuje na svoje okolje; pogosteje in bolj intenzivno kakor večje oziroma centralne šole. Ker je po navadi število učencev na podružnični šoli manjše, je vsak posameznik vpet v dogajanje v šoli in kraju. Z aktivnim življenjem se ohranja tudi število prebivalcev, kar je zlasti pomembno za odročnejše manjše kraje. Ljudje, ki živijo v kraju, kjer so podružnične šole, menijo, da so podružnice duše kraja; ko se ukinejo, praviloma zamre kulturno življenje v kraju, izseljevanje se okrepi in kraj se začne prazniti. Poleg že naštetega najdemo še nekatere prednosti delovanja podružničnih šol, za njihovo delovanje pa morajo biti izpolnjeni specifični pogoji.

Eden najpomembnejših pogojev je usposobljen in izkušen učitelj, ki zna pouk načrtovati tako, da lahko hkrati motivira in zaposli vse otroke v starostno mešani skupini. To pomeni, da ko učitelj določeni skupini razlaga snov, morajo drugi delati samostojno. Pomembno je, da jim učitelj naloži zadolžitve, ki niso ne pretežke ne prelahke. Če je pouk dobro organiziran in se otroci privadijo individualnemu delu, je to za glavnino otrok zelo dobro. Praksa tudi kaže, da se ti učenci znajo učinkoviteje skoncentrirati na svoje delo. Izjema so nekateri otroci s posebnimi potrebami, ki pri učenju potrebujejo več miru. Dobra plat je tudi to, da lahko učitelj zaradi majhnega števila učencev v kombiniranih oddelkih lažje spremlja napredek posameznih učencev in da se lahko učno uspešnejši učenci občasno učijo skupaj s starejšimi. Spremljava učnega uspeha učencev, ki se po koncu 5. razreda 'prešolajo' na centralno šolo, kaže, da so učenci v popolnoma enakovrednem položaju glede učnega uspeha in usvojenih znanj, veščin in spretnosti v primerjavi s svojimi vrstniki na centralni šoli. To spoznanje je posledica prizadevanj za zagotavljanje enakih izobraževalnih možnosti za vse učence s hkratnim zagotavljanjem višje ravni prečnih veščin oziroma kompetenc. Velika težava bi lahko nastala, če bi podružnične šole obravnavali kot nekakšno drugo ligo. Kot navaja Nolomalova (2016), poznavalka in svetovalka za kombinirani pouk pri Zavodu RS za šolstvo, se na nekaterih slovenskih podružnicah dogaja, da novo računalniško opremo dobijo matične šole, podružnične pa odsluženo. Obstajajo tudi ravnatelji, ki podružnične šole ne obiščejo niti enkrat na leto. V podružnice tudi pogosto prihajajo učit učitelji začetniki, ki se med dodiplomskim študijem za to delo posebej ne usposobijo. Da se ne bi podobne zgodbe 'dogajale' tudi našim podružnicam, se trudimo zagotavljati visok standard na kadrovskem, mate-

rialnem in vsebinskem področju. Po vsebinski plati si zato prizadevamo širiti ponudbo: organizirano športno vadbo ter dejavnosti s kulturno-umetniškega področja (glasbenega, likovnega ...). Pomembna se mi zdita tudi zagotavljanje ustreznih materialnih pogojev za izvajanje kombiniranega pouka, kar zajema ustrezno opremljene in urejene šolske prostore ter didaktične pripomočke pri rednem pouku, ki omogočajo inovativnost strokovnih delavcev in otrok, in skrb za urejenost šolskih igrišč ob podružnicah.

Kadrovski, materialni in vsebinski pogoji na podružnicah omogočajo izvajanje kakovostnega pouka in veseli bomo, če bo v podružničnih šolah še dolgo čutiti otroško radost in igrivost, ki ju tovrstne šole v veliki meri izžarevajo.

Dr. Andreja Tinta, ravnateljica OŠ Franja Goloba Prevalje

POŠ Šentanel

Velika donacija knjig ob 60-letnici bralne značke

Izteka se leto, ki je pomembno zaznamovalo naše podeželsko mesto in ljudi. Skupaj smo obeležili visok jubilej bralne značke (BZ) – TISTE EDINSTVENE, ki je vzklila prav na naših tleh, kljubovala zobu časa in se kljub pojavu spleta in digitalnih medijev ohranila, krepila in širila dolgih 60 let.

Praznovali smo, kot se za vsak častitljivi jubilej spodobi, zelo slavnostno, a zaradi izrednih epidemičnih razmer vendarle v okrnjeni in prilagojeni obliki. Kljub temu smo ob tesnem medsebojnem sodelovanju (šole, Občine Prevalje ter Društva Bralna značka Slovenije) zelo uspešno izpeljali številne zanimive dogodke: predstavitev filatelističnega kompleta ob 60-letnici bralne značke, izid tematske literarne revije Vigred, državno ('on line') kulturno prireditev, odprtje klopi bralne značke in mimobežnice, kulturno prireditev pred Domom starostnikov Prevalje, nogometni turnir za pokal BZ ter Spletni festival bralne značke. Da, ponosni smo na vse to! A k naštetim prireditvam moramo vendarle dodati še en dogodek, ki je posebej zaznamoval prav našo šolo in učence.

Novica o neznanem dobrotniku in veliki donaciji knjig za učence naše šole nas je pozitivno presenetila prav na pragu novega šolskega leta. Sprejeli smo jo seveda z navdušenjem in polglasnim ugibanjem – le kdo bi lahko bil takšen dobrotnik?! Ko se je prva evforija polegla in so bile na šolo dostavljene knjige, so stekle priprave na veliki dogodek. Prejeli smo 640 knjig mladinskega pisatelja Primoža Suhodolčana. Vsako knjigo smo skrbno označili z avtorjevim podpisom in s priložnostnim žigom Mesta bralne značke ter jih nato ponovno zapakirali po razredih oziroma oddelkih.

Slavnostna predaja donacije knjig se je zgodila 24. septembra 2021 v naši šolski knjižnici. Dogodek je s svojim na-

stopom popestril kar avtor sam (Primož Suhodolčan), prisostvovali pa so mu še ravnateljica dr. Andreja Tinta, podžupan Boštjan Gorenšek ter učenci in razredničarka 5. b razreda. Po končanem dogodku smo v vsak razred dostavili knjige, vsak učenec pa je prejel tudi zvezek s posebno naslovnico ilustratorja Jerneja Myinta. Odziv je bil seveda zelo velik, učenci, tako mlajši kot starejši, pa so se veselili novih knjig. Marsikateri učenec je ob tej priložnosti prvič prejel knjižno nagrado, zato je knjižni dar še toliko pomembnejši.

Sicer pa ima donacija v času, ki je izrazito materialistično naravnan in duhovno precej osiromašen, poseben pomen. Na OŠ Franja Goloba Prevalje se, zahvaljujoč tradiciji, zavedamo, da je branje knjig zelo pomembno. Pomeni pot do znanja in življenju daje smisel. Knjige so poleg tega, da so zakladnice modrosti in znanja, tudi okno v skrivni svet človekove domišljije. Bralce vzgajajo, osebnostno oblikujejo, vzbujajo pozitivna čustva ...

Naša šolska knjižnica si skupaj s številnimi drugimi akterji razvijanja bralne kulture in njene promocije že vrsto let prizadeva, da bi mlade bralce z različnimi aktivnostmi in dogodki navdušila za branje. Skozi vse leto potekajo številne bralnospodbujevalne akcije, med katerimi ima gotovo posebno mesto prav naša bralna značka. Slednja ostaja tradicionalna oblika s sodobnim pridihom, ki jo zelo uspešno dopolnjujejo še številni (nacionalni idr.) bralni projekti ter dogodki, kot je tudi tokratna donacija knjig, za katero smo neizmerno hvaležni. Zavedamo se namreč, da je takšnih dobrotnikov, ki svojo dobrodelno gesto brezpogojno namenjajo drugim, celo večji skupnosti ljudi (mladim), dandanes zelo malo.

Donacija knjig je tako v širšem smislu pomembna z več vidikov; s pedagoškega učencem omogoča razvijati in krepiti bralne veščine in bralno pismenost, s psihološkega pomeni motivacijo za branje, z vzgojnega vidika pa knjižni dar prinaša pomembno vzgojno noto, da je knjiga neprecenljivo darilo s trajno vrednostjo, saj jo lahko vedno znova prebiramo in interpretiramo.

Mojca Pungartnik,
šolska knjižničarka in koordinatorica branja za bralno značko na šoli

Utrip Vrtca Prevalje

Vrtec Prevalje tudi letos deluje na treh lokacijah, ena skupina še vedno gostuje v šoli. Oblikovanih je 16 oddelkov. Ko bo vrtec poln (prosta mesta so trenutno samo še v Vrtcu Leše), bo v njem 289 otrok. Vrtec Krojaček Hlaček, ki je septembra skupaj z otroki praznoval že 8. rojstni dan, z oddelkom na šoli trenutno obiskuje 273 otrok.

Zaposlene imamo vzgojiteljice, vzgojiteljice – pomočnice vzgojiteljic, spremljevalke za otroke s posebnimi potrebami in dolgotrajno bolne otroke, administrativne delavke, kuharice in pomočnice kuharic, hišnika, čistilke in perico, logopedinjo in specialno pedagoginjo v deležu. Pomočnica ravnateljice opravlja tudi delo svetovalne delavke, organizatorka zdravstveno-higienskega režima in prehrane ter vzdrževalec računalniške opreme, ki je novo delovno mesto, sistemizirano od 1. septembra 2021, pa sta prav tako delno zaposlena.

Otrokom se v vrtcu trudimo omogočiti lepe trenutke – čas, poln igre, veselja, prijateljstva ..., čas, v katerem otroci preko igre in prijetnih aktivnosti napredujejo na vseh področjih razvoja. S projekti, kot so 'Prevalje – zdravo mesto', 'Mali sonček', 'Gibanje', 'Gozdni vrtec', 'Nogometni vrtec', 'Judo – veščine varnega padanja' in 'Planinci', spodbujamo gibanje otrok in preživljanje časa na svežem zraku. Kljub sledenju ukrepom in ohranjanju 'mehurčkov' se trudimo, da otroci pri nas tega ne občutijo. Dogaja se jim veliko lepega – dogodke ujamemo tudi na fotografijah. Nekaj jih pošljemo staršem prek programa eAsistent, dogodke na ravni vrtca pa pokažemo tudi na spletni strani vrtec-prevalje.si. Vabljeni, da 'pokukate' na našo spletno stran.

Ana Buhvald Pori,
pomočnica ravnateljice za vrtec

START

NAJLEPŠI
NAŠ
VRTEC
8. ROJSTNI
DAN

Leški cerkvi

Ne smem ne misliti, ne povedati, ne zapisati kako drugače. Nespodobno bi bilo. Lepi sta, idilični, že kar romantični kotiček naših Prevalj. V mislih imam dva dragulja – leški cerkvi.

Z gotovostjo se ne more ničesar zapisati o razlogu nastanka teh cerkva v taki neposredni medsebojni bližini. Za zdaj zelo preprosto: tu sta. Ugibanja puščam ob strani. Služba in pripadnost kraju me zavezujeta k skrbi zanju, k spoštovanju. Ob pogledu nanju se sprašujem, ali sta darilo ali breme.

To vprašanje sta izostrili sami zaradi vlage, ki jima vse bolj ne dovoli obstajati. Enormnih prizadevanj in odrekanj je bilo potrebnih, da sta nastali, pa tudi, da ju še imamo. Če pa ju želimo še ohraniti, ne bo kaj dosti drugače.

Minljivost ju je dodobra ranila kot zgradbi, prav tako pa močno načela njuno opremo. Do dediščine prijazno oko to opazi, subtilno srce pa kar v bolečini vztrepeta. Za slabe štiri odstotke prevaljskih kristjanov, kolikor se nas zbere ob nedeljah, sta leški cerkvi hkrati darilo in breme. Darilo, ker sta res lepotici, breme pa, ker ju župnija pod nobenim pogojem ob drugih finančnih obremenitvah ni sposobna varovati njima primerno. Brez solidarnosti širše lokalne skupnosti se naši zanamci leških lepotic ne bodo mogli veseliti.

Zavod za varstvo kulturne dediščine (ZVKD) Maribor posebej bdi tudi nad sakralno kulturno dediščino. Svjetlana Kurelac, univ. dipl. um. zg., kons. svet., je kot uslužbenka ZVKD opozorila župnijo, da je dolžna poskrbeti za ti dve cerkvi, zavedajoč se, da pa sama župnija tolikšnega sanacijskega finančnega bremena vendarle ne bi zmogla. Izrazila je pripravljenost podpreti našo župnijo pri prijavi na razpisu ministrstva za kulturo v letošnjem januarju (razpisa ni bilo skoraj 10 let!), da župnija pridobi pri ministrstvu sorazmerni delež za izsušitev leških cerkva in za manjši restavratorski poseg. To obljubo je iz odnosa do teh dveh sakralnih biserov v celoti tudi izpolnila, kar neti tudi upanje za nadaljnje uspešno sodelovanje. Nesmiselni bi namreč bili vsi prihodnji posegi, dokler se ne prepreči vdiranja vlage v zgradbi. To smo želeli doseči z izvedbo drenaže okrog obeh cerkva, ki je bila zaključena v oktobru. Župnija je glede financiranja navedenega projekta dosegla maksimalno možno participacijo ministrstva za kulturo – to je 49 odstotkov, kar pomeni 50.673,63 evra. Preostali znesek, to je 52.741,95 evra, pa bremeni župnijo, ki je doslej za pokritje tega dolga zbrala slabih 11.000 evrov. K temu projektu delne sanacije leških cerkva smo bili primorani pristopiti v nekaj dneh, saj je bilo in je še po mnenju ZVKD nejasno, kdaj bo spet razpis in ali bi nam takrat tudi uspelo. To odločitev župnijskega gospodarskega sveta upravičeno primerjam s skokom v bazen brez vode, saj nismo imeli na voljo finančnih sredstev. A brez te izbire bi ostali brez državne pomoči.

Vsa gradbena dela je (kot najugodnejši ponudnik na razpisu) izvajalo podjetje Gradbeništvo Temnikar d.o.o. iz Slovenj Gradca. Projekt drenaže je načrtovalo podjetje ISB iz Maribora, odgovorni projektant in nadzornik pa je bil dipl. inž. Metod Krajnc. Pričakovanja župnije je v tem sanacijskem poslu zastopal Džemal Šumah, za kar smo mu zelo hvaležni. Zahvalo dolgujemo tudi Lauri Kumprej, in sicer kot lastnici parcel okrog leških cerkva, za soglasje, da smo mogli realizirati omenjeni projekt. Župnija namreč ne poseduje potrebnega zemljišča – ne okrog mežnarije ne okrog leških cerkva.

Leše so bile naše pred to sanacijo in so po njej. To je osrednje sporočilo tega zapisa kot vabila vsem Prevaljčanom k odnosu do cerkva. Ob pogledu na naše prednike se kot dediči njihovega duhovnega bogastva, izraženega v leški kulturi, obrnimo k našim zanamcem v iskreni privoščljivosti, da bi tudi v cerkvah sv. Ane in sv. Volbenka bogatili svojo omiko.

Franc Brglez, župnik

KD Mohorjan

Postrani obrnjen svet

Lani v tem času smo si na tem mestu mohorjani zaželeli, da skupaj zdržimo še nekaj časa, da se epidemična situacija doma in po svetu izboljša in se znova vzpostavijo pogoji za naše delo, saj bomo le tako lahko izvedli vse zastavljene projekte ter s tem ohranili kulturo živo. Ker nismo imeli čarobne palice in praška, se nam želje niso popolnoma izpolnile.

V novembru, ko že tradicionalno pripravljamo Sušnikove dneve, letos je bila njihova že 23. izvedba, smo bili znova primorani večino prireditev prestaviti v prihodnje leto. Okrogla miza z našimi najbolj priljubljenimi avtorji, alpinistični predavanji Pik Lenin malo drugače in Everest, gora na najini poti, predavanje in razstava o železarskih Prevaljah ter baletna predstava tako znova žalostno čakajo na vas, naše zveste obiskovalce.

Kljub vsem omejitvam, s katerimi se sedaj redno srečujemo, delo v društvu ni zastalo. Mešani pevski zbor Župnije Prevalje in Koroški otroški pevski zbor sta sicer število vaj zbora precej omejila, Koroški akademski pevski zbor je delo nadaljeval. Najprej vaje preko aplikacije Zoom, sedaj samotestiranje pred vajami 'v živo' – kjer je volja, je tudi pot.

Po spletu smo marca začeli tudi letošnjo koncertno sezono, in sicer s spletnim recitalom sopranistke Mateje Potočnik, ki se nam je s pianistom Thomasom Victorjem Johnsonom oglasila iz nemške državne opere v Berlinu.

Junija smo v skladu s pravili epidemiološke službe v polni dvorani Družbenega doma prisluhnili enemu najboljših kulturnih projektov leta 2020, koncertu poezije domačinke Anje Zag Golob in Draga Ivanuše: »da ne da ne bo več prišla

da ne bo da me žge«. Domači virtuoz Jure Gradišnik je s svojima študentoma Matejem Kravcarjem in Blažem Trobasom, ki se jima je pridružil še Anej Gorenjak, s promenadnimi utrinki Pobarvajmo svet na različnih odprtih prizoriščih na Prevaljah in Ravnah narisal nasmeh na obraz mladim in starim poslušalcem.

Avgusta smo po razstavi Umetniki za Karitas obeležili 30. obletnico začetkov glasbenega abonmaja na Prevaljah. S pregledno razstavo, ki je bila novembra na ogled tudi v avli Gimnazije Ravne, in koncertom domačih umetnikov Marka Motnika, Renate Mirkac, Eve Slanič, Jureta Gradišnika, Mateje Potočnik in Urške Štrekelj smo zelo okrnjeno proslavili to res pomembno obletnico v upanju, da bo za večje praznovanje še čas.

Septembra so pri Plodru v Šentanelu v okviru 4. slikarske kolonije Homage à Franjo Golob & Andrej Grošelj ustvarjali slikarji Herman Bričko, Leander Fužir, Lojze Kalinšek, Laura Kumprej in Tomaž Plavec. Razstava nastalih del je bila na ogled novembra v Družbenem domu. Otroci iz vrtca in prve triade osnovne šole so lahko kar na šolskem igrišču uživali ob glasbeni predstavi Motovilčica v izvedbi KD Desni žepek. S koncertom Duhovne pesmi dua Lyra Seraphica in predstavitvijo knjige Staneta Lodranta Med nebom in zemljo pa smo zapluli v delovno jesen. S seminarjema Glej, ena luč I in II so nova znanja na Prevaljah pod vodstvom Martine Burger in Sebastjana Verhovnika pridobivali številni pevci, zborovodje in korepetitorji.

Sušnikove dneve smo po otvoritvah razstav in predstavitvi knjig Celovške Mohorjeve družbe avtorjev Lucije Mirkac (Garatar) in Rudija Mlinarja (Leški knapi in Leške pravljice in bajke) predčasno zaključili.

Decembra je v Grošljevi galeriji na ogled razstava jaslic, božični koncert ob dnevu samostojnosti in enotnosti pa je še pod vprašajem, kot je pod vprašajem znova enotnost našega naroda.

Zaključim pa naj z upanja polnim verzom Lucije Mirkac iz njenega muzikala Narcis.

»Ko ostaneta le še dva / in druga se zgodba konča, / neki dan, ko na nogah je spet / postrani obrnjeni svet, / prižge zopet sanje ljudi, / se srečajo mlade oči, / neki dan bo spet bolje, / ko se ljubezen zgodi.«

Zlata Lodrant, predsednica KD Mohorjan

Slikarsko-kiparski tabor Art Karinta 2021

Po lanskem zelo uspešnem in odmevnem slikarsko-kiparskem taboru smo člani KD Karinta pripravili njegovo že 13. izvedbo, Art Karinta 2021.

Številne likovne in kulturne dejavnosti smo tokrat organizirali in izvedli med 25. in 29. avgustom na Poljani pri Prevaljah. Na letošnji mednarodni tabor smo povabili 35 umetnic in umetnikov iz Slovenije in Avstrije. Izbira dostopne lokacije, pri kozolcu na Poljani, ter čudovito vreme sta botrovala odličnemu obisku tabora, tako ljubiteljev likovne in drugih umetnosti kot tudi naključnih mimoidočih. Teme so likovniki črpali iz koroške pokrajine, pripovedi, zgodovine in kulturnega izročila.

Tudi letos smo k sodelovanju povabili 15 otrok in vzporedno s projektom Art Karinta 2021 izvedli likovno ustvarjalnico za otroke. Ti so pod mentorstvom likovne pedagoginje Saše Oder spoznali različne tehnike slikanja in kiparjenja ter tudi gostujoče likovnike in njihove načine dela.

Poleg likovne smo prikazali tudi druge umetnosti, ki smo jih vpletli v štiridnevni kulturni program. V kozolcu je gostovala tudi lokalna glasbena etno skupina Zimski kosci.

Sredstva, pridobljena pri Občini Prevalje iz naslova 'dotacija za kulturne projekte v Občini Prevalje za leto 2021', smo porabili za prenočišča likovnic in likovnikov iz tujine in oddaljenih krajev, za prehrano vseh udeležencev, potrošne materiale (les, platna, olja, barve ...), za prevoze materialov in manipulacijo z njimi ter za izdelavo brošure, ki jo tradicionalno izdamo po končanem slikarsko-kiparskem taboru.

Denis Dretnik

Kulturno društvo literatov Mežiške doline

Že osmi literarni zbornik Besede med Uršljo in Peco

Ljubezen do literature, ljubezen do jezika. Je lahko še kaj lepšega, kar druži po starosti, poklicih in življenjskih zgodbah tako različne ljudi? Mi pravimo, da ne. Mi. Kulturno društvo literatov Mežiške doline, ki smo letos v vaše svetove že z osmim izdanim literarnim zbornikom Besede med Uršljo in Peco vstopili, kot najbolje znamo. Z besedami, prepletenimi v poezijo in prozo. Z besedami, za katere želimo, da vam krajšajo dolge (jesensko-zimske) večere, se vam usedejo globoko v srce, vas ponesejo v spomine, zanetijo iskre za prihodnost in opomnijo, da nas združujejo iste ljubezni, kljub čudnim časom, v katerih smo se znašli.

Triindvajseto leto teče, odkar pod okriljem društva spoznavamo lastne in izmišljene, nove svetove, ki jih pred nami razgrinja (skupno) literarno ustvarjanje. Petdeset članov, ki prihajajo iz vseh štirih občin Mežiške doline (Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje in Ravne na Koroškem), po ustanovitelju in prvem predsedniku društva Mihi Lotriču in njegovi naslednici Ivani Čreslovnik zadnji dve leti vodim Barbara Žvirc. Zadnji dve leti, ki smo ju preživljali drugače kot prejšnja. V naša življenja je udaril koronavirus, ki je naše dneve vrgel iz ustaljenih tirnic. Vse, kar smo delali prej, delamo zdaj malo drugače. Vsak korak, ki ga naredimo, je obut v čevlje novih navodil, omejen s prepovedmi, otežen s številnimi ukrepi. Pa smo se tudi temu privadili. Za nas lahko skoraj trdim, da tudi s pomočjo literature. In pisanja. Branja. Tudi druženja, čeprav na daljavo in ne tako pogostega kot v prejšnjih letih. In tako bo tudi v prihodnje.

Ker se ne damo kar tako. Ostajamo za 'mušter'. In tako se bomo tudi v prihodnje (po)trudili, da se bodo naše besede, za kratek trenutek ujete med Uršljo in Peco, razširile še v druge kraje. Po različnih kanalih jih bomo, drugo za drugo, spuščali v svet. Naj se družijo, naj se spoprijateljijo, naj se dvignejo še na(d) druge vrhove in naj se zakoreninijo. Predvsem v ljudeh. Tam so najbolj potrebne.

Zato hvala vsem članom in gostom za besede, ki nam jih ob različnih priložnostih posojate – iz njih je sestavljen tudi naš letošnji zbornik. In hvala vsem bralcem, ki boste posegli po njem. Na voljo je pri članih društva in v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika. Hvala, ker negujete našo (in vašo) največjo dragocenost – materni jezik, pa kakor koli se ta že imenuje.

Barbara Žvirc, predsednica Kulturnega društva literatov Mežiške doline

Kulturno društvo Šentanel

Pozdrav iz vasi Šentanel

V živahne zemeljske barve odeta narava se kopa v prelepih sončnih dneh in nas spominja, kako je jesen lahko čudovita. Tako kot jesen življenja, kljub priokusu minljivosti. Pa vendar bogata, če smo bili modri gospodarji na svoji njivi življenja. In dobri ... In veste kaj – nikoli niste revni, tudi če je žep prazen, pa je vaše srce polno ljubezni. Srce, ki sprejema in daje, ki se trudi tudi za tisto nekaj več, da bi bili ljudje okoli nas srečni, vsaj občasno nagrajeni za trud ob vseh naporih vsakdanjika. To so tisti kulturni biserčki, ki jih tudi v kulturnem društvu (KD) na Šentanelu ljudem tako radi ponujamo. To so naše kulturne prireditve.

Hvaležna sem, da nam je v KD uspelo letos izpeljati kar dve kulturni glasbeni prireditvi pod skupnim imenom Pod lipo sred` vasi pesem zadoni. Nameni dogodkov so druženje, plesanje, recitiranje, igranje na inštrumente, prikaz ročnih del ... Kraj ima bogato pevsko tradicijo in tako počastimo spomin na naše tudi že preminule ustvarjalne kulturne junake. Prvo prireditev smo izpeljali zadnjo junijsko nedeljo, drugo pa 5. septembra, prav na 95. rojstni dan našega kulturnika, znanstvenika in domačina z veliko začetnico, spoštovanega Mitja Šipka. Njemu v čast smo postavili razstavo iz njegove zapuščine našemu KD. Naj samo omenim znamenito piščal, ki mu jo je leta 1964 podaril Luka Kramolc in ga z njo postavil za vodjo Šentanelskih pavrov, ter oblačila in rekvizite, ki jih je uporabil več kot 1.300-krat, ko je zaigral nepozabnega Svetnečega Gašperja. Povabili smo tudi Društvo diabetikov Mežiške doline, njegovi predstavniki so številnim obiskovalcem izmerili sladkor krvi in jim prijazno svetovali. Prisrčna hvala vam. Vodji Podružnične osnovne šole Šentanel Renati Piko smo predali knjige, ki jih je Mohorjeva družba iz Celovca med drugimi srečnimi izbranci namenila tudi naši krajevni skupnosti. Na obeh prireditvah smo gostili več kot 100 nastopajočih, nekaj tudi iz sosedne Avstrije. Počaščeni smo bili z obiskom glasbenika s 60-letno tradicijo, Bertla Lipuscha. Za atraktiven nastop je poskrbela Brigita Šuler ob spremljavi Pihalnega orkestra železarjev Ravne. Meni pa je pobožal dušo Maks Viher iz Vuzenice, ki je marljivo vrtel lajno v čisto pravi nostalgični opravi. Čarobne so bile stojnice, kar sedem jih je bilo, z domačimi in unikatnimi izdelki iz vasi in drugih krajev doline, celo iz Tržiča. Obe prireditvi je vešče vodil Marko Kavtičnik in nas razveselil tudi z igranjem na rog.

Prav vse, ki se vam letos ni uspelo udeležiti tradicionalne prireditve, kulturno vabim na naslednjo v juniju. Hvala Občini Prevalje, KS Šentanel in vsem društvom, organizacijam, posameznikom, celotni ekipi KD Šentanel za podporo, skrb, organizacijo in delo, da smo kljub oteženim razmeram zaradi covida-19 izpeljali oba projekta.

Oktobra smo se podali še na tradicionalni dnevni pohod, posvečen Luki Kramolcu. Postali smo tudi ob njegovem grobu in mu prižgali svečo. Hvala vsem pohodnikom za prečudovit dan.

In za konec, dobri ljudje, bodite zdravi, srečni in pogumni, predvsem pa hvaležni – za sebe in za vse in za vsakogar, za življenje – pa bo svet zasijal v najlepših barvah.

Kulturno pozdravljeni iz Šentanela.
Predsednica KD Šentanel Danica Miler

Večer avtorskih pesmi ob kozolcu na Poljani

V petek, 10. septembra, smo lahko v okviru Jesenskih srečanj na Prevaljah na platoju ob kozolcu na Poljani v živo poslušali avtorsko glasbo iz domačih logov. Deset pesmi s prihajajočega glasbenega albuma Najina pot sta za pokušino predstavila avtor glasbe in besedil Ivan Penec Vanč ter Matevž Špegel Štaher, ki je prispeval aranžmaje pesmi. Slednji je pesmi v svojem studiu na Prevaljah posnel in tudi zaigral na vse instrumente.

Redko se zgodi, da se mladost in starost pri kakšnem delu ujameta, kakor sta se ujela Vanč in Matevž pri ustvarjanju tega glasbenega albuma. Čeprav je med njima petdeset let razlike, sta našla skupni jezik glede vsebine, stila in izvedbe posameznih pesmi, najsi je šlo za počasne balade, blues ali modernejše ritme. Matevžu so bila všeč Vančeva intimna, romantična, na trenutke igriva in s koroškim narečjem začinjena besedila ter s koroškim pridihom oplemenitene melodije, Vanč pa je občudoval Matevževe čudovite aranžmaje pesmi ter obvladovanje klavirja in zlasti kitare, s katero briljira povsod, kjer se pojavi, ali je to v svojem domačem RIFF Bandu, Nitroksu, ob Evi Boto ali pri Alya Musicu, kjer je zdaj polno angažiran.

Glasbeni prvenec Ivana Peneca Vanča sicer vsebuje štirinajst pesmi večinoma iz dveh pesniških zbirk Najina pot in Odsev srca, ki ju je izdal pred tremi oziroma štirimi leti. Gre za nadaljevanje bogate koroške glasbene tradicije, ki se manifestira na dovolj moderen način, da lahko nagovarja tudi sodobnega človeka, hkrati pa je tudi tipično ljudski, da svojih korenin ne more zatajiti. Album, katerega ustvarjanje se je zaradi korone časovno nekoliko razpotegnilo, in potrebuje še nekaj studijskih obdelav, bo predvidoma na voljo poslušalcem v začetku novega leta ali na pomlad.

Ivan in Matevž sta pesmi z albuma Najina pot predstavila v čudovitem kotičku sredi Poljane ob kozolcu, kjer se je to leto zaradi covida-19 odvijala večina prireditev Jesenskih srečanj na Prevaljah. S svojo izvedbo pesmi sta oplemenitila značaj teh prireditev in kljub težkim razmeram nakazala pot, na kateri je vredno vztrajati.

Knjižne novosti

LITERARNI VEČER z Ivanom Penecem Vančem

V petek, 14. septembra, je v Knjižnici Prevalje domačin Ivan Penec Vanč predstavil svoji dve novi knjižni deli.

Po dveh pesniških zbirkah, Najina pot in Odsev srca, družinskem romanu Suhovrške brazde in zbirki kratkih zgodb Vnuki so mi povedali je Ivan Penec Vanč izdal konec lanskega leta zbirko osemnajstih otroških pesmi Prigode deklice Zale kot slikanico, v letošnjem januarju pa še roman Tiho teče Drava.

Ivan Penec Vanč, pesnik, pisatelj in glasbenik, je od leta 2017 naprej vsako leto izdal novo knjigo, lani celo dve.

Tokratni roman Tiho teče Drava je pripoved o življenju, ki se pretaka ob bregovih Drave, je pripoved o času, v katerem je vzniknilo življenje z enako silo tako pri bogatem gruntarju kot tudi pri revnem kočarju, je pripoved o reki, ki daje kruh in jemlje življenja. Knjigo je pisec posvetil svoji mami, ki je letos praznovala stoti rojstni dan.

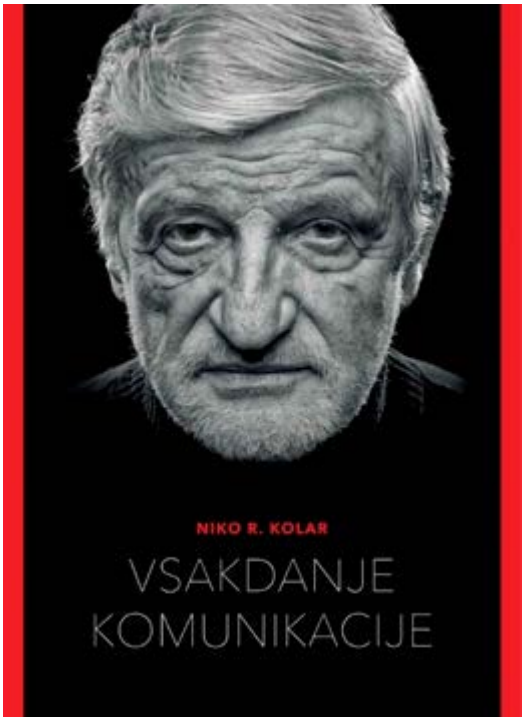
Slikanico Prigode deklice Zale, ki jo je avtor predstavil hkrati s knjigo Tiho teče Drava, pa je posvetil svoji najmlajši vnukinji Zali.

Povezovalci predstavitve obeh knjig so bili člani njegove etno glasbene skupine Rute in so skupaj z avtorjem poslušalcem pripravili zanimiv in prisrčen, glasbeno obarvan večer.

Knjižne novosti

Niko R. Kolar: Vsakdanje komunikacije

V okviru Jesenskih srečanj je 6. septembra v Veliki dvorani Družbenega doma na Prevaljah potekala predstavitev avtobiografske knjige Nika R. Kolarja z naslovom Vsakdanje komunikacije. V organizaciji Občine Prevalje in Koroške osrednje knjižnice je pogovor z avtorjem vodila Hedvika Gorenšek, glasbena gosta sta bila basbaritonist, magister umetnosti Klemen Gorenšek z Leš, in pianistka, mag. Maja Kastratovik iz Slovenj Gradca.

Avtobiografija Nika R. Kolarja predstavlja delo in pot koroškega kulturnika, galerista, založnika, revijalnega urednika, publicista, pesnika, novelista, govorca, rekreativnega športnika, profesionalnega kulturno-družbenopolitičnega delavca, občinskega in strankarskega funkcionarja, nadomestnega župana in še kaj, povezovalnega duha kulturne srenje od študentskih let, ko je vstopil na kulturno sceno, do upokojitve. Knjiga je razdeljena na posamezne sklope, ki so v največji meri oblikovali pisateljevo življenje, tako v Mežiški kot v Mislinjski dolini: Zapisi, poezija in novelistika, Založništvo, Likovna pričevanja, Družbenopolitične aktivnosti, Športni način bivanja, Spominski zapisi in poslovilni govori, Izjave in zapisi o Nikolaju Rudolfu Kolarju. Vsebina knjige prestopa osebno, avtobiografsko sporočilo, saj živo odseva čas, umetniške osebnosti in kulturne dosežke na Koroškem in tako ohranja spomine, ki s tiskano besedo ostajajo živi pomnik časa in ljudi.

Na predstavitvi smo lahko spoznavali avtorjevo izjemno ustvarjalno življenjsko pot s posebnim poudarkom na obdobju otroštva in mladosti, ki ga je preživljal na Prevaljah in v vsakdanjih komunikacijah s Prevaljčani.

Obsežno monografijo, ki obsega 365 strani v formatu 225 × 302 mm in je bogato opremljena s fotografskim gradivom, je izdala Založba Roman iz Miklavža na Dravskem polju, urednik izdaje je Roman Kaučič, knjigo je oblikovala Lidija Smolar.

9. Festival Pravljična vas Leše

Letošnjega devetega kimavca je zvezda Lesketalka s svojo pravljično svetlobo na travniku pod vrhom Volinjaka ponovno osvetlila Zlatolesko s sedmimi zlatimi lešniki. S tem je oznanila prebujenje vseh pravljičnih bitij Pravljične vasi Leše (žal žen, škratov, čarovnic, velikanov ajdov, Leškirjev, orlov in pegastih konjev), ki med letom neopazno prebivajo v svojih kraljestvih in ostajajo skrita pred radovednimi očmi domačinov, obiskovalcev in pohodnikov, ki jih pot nevede vodi mimo njihovih bivališč.

Obiskovalci petkovega nočnega pohoda, poimenovanega V iskanju pravljične svetlobe, ki so se ob 19. uri izpred leških dvojčic odpravili proti kraljestvu žal žen, so Zlatolesko in pravljično svetlobo tudi našli ter jo ponesli v vas. Pravljičnost sobotnega festivala je bila s tem pričarana in majhna vasica Leše je kljub neprijaznim covidnim časom obiskovalcem festivala vsaj za en dan pričarala svet pravljičnosti, razigranosti in brezskrbnosti, ki se je prepletal z glasbo, otroškim vrvežem in njihovimi radovednimi iskricami v očeh ob srečanju s pravljičnimi bitji. Organizator festivala (KD Leše) je tudi letos poskrbel za pestro in ustvarjalno festivalsko dogajanje, ki se je od devete do štirinajste ure odvijalo predvsem v središču vasi, pri osnovni šoli.

Otroci so se lahko podali na tri animacijsko vodene pohode, poimenovane Po sledeh nagajivih škratkov, Skrivnostni svet žal žen in Čarovniška pustolovščina. S pomočjo pravljičnega zemljevida in namigov leške čarodejke so s skupnimi močmi v bližnjem gozdu poiskali ključ in z njim odprli skrinjo s sladkim zakladom. Pod krošnjami treh brez se je slišalo pripovedovanje pravljice z naslovom Tri brezice sestrice. Na pravljičnem srečelovu so najmlajši lovili srečo za čim bolj zanimivim otroškim dobitkom. Pri Leškirki so si lahko izžrebali pravljično ime, to so jim nato s pravljično pisavo zapisali na knjižno kazalo. Po pravljični pošti je bilo odposlanih veliko unikatnih in izvirnih otroških razglednic. Zanimivo in živahno je bilo tudi na ustvarjalnih, glasbenih in jezikovnih delavnicah, kjer so otroci med drugim pridno zbirali žige, za kar so bili na koncu nagrajeni z zlatim lešnikom za srečo. Tudi tokrat niso manjkali pravljična tržnica z izdelki domače in umetnostne obrti, pravljična bukvarna, leškirska banka ... in vonj po okusnih dobrotah – velikanovih 'grumpih', leškirski župi, orlovem gnezdu, čarovniških flancatih in škratovem sladoledu.

Pravljična bitja so letos žezlo Pravljične vasi predale županji Občine Črna na Koroškem, Romani Lesjak, ki je tako postala nova ambasadorka Pravljične vasi. Festivalsko dogajanje se je zaokrožilo s torto velikanko in glasbenim zaključkom Leškirjev Zimskih koscev.

Naslednje jutro so se mladi nogometaši osmih ekip v treh starostnih skupinah U7, U9 in U11 pomerili na 2. Nogometnem turnirju za pokal Pravljične vasi Leše v organizaciji ŠD Leše in Korotan Prevalje. Pokal so na koncu najvišje dvignili nogometaši NK Radlje.

Klavdija Kodrun, koordinatorica festivala

Vseživljenjsko učenje v Društvu upokojencev Prevalje

Današnji čas zaradi razvoja in sprememb na vseh področjih življenja in delovanja od človeka zahteva in mu narekuje vseživljenjsko učenje in spreminjanje. Ljudje se moramo učiti in izobraževati za delo, preživetje, uporabo sodobne tehnologije, za vloge in naloge, ki jih prevzemamo in opravljamo v družini in v širši družbi, za sobivanje z drugimi in za iskanje smisla, za ohranjanje telesnega in duševnega zdravja, za kakovostno preživljanje prostega časa, razvijanje talentov in drugo. Učiti se morajo tudi ljudje v 3. življenjskem obdobju!

Zakaj je potrebno in koristno učenje in izobraževanje v 3. življenjskem obdobju oziroma po upokojitvi

Na srečo se zaradi razvoja medicine in drugih dejavnikov, povezanih z ohranjanjem zdravja, življenjska doba daljša, ljudje v dobri psihični in fizični kondiciji živijo še lep del življenja tudi po upokojitvi. Kako ga preživijo, pa je odvisno od njihovih interesov in potreb ter drugih okoliščin blagostanja upokojenih (zdravje, stan, spol, družinske okoliščine, mreža odnosov v okolju, mobilnost, interesi, izobrazba). Upoštevajoč dane življenjske okoliščine, je za upokojene pomembno, da ostanejo po upokojitvi aktivni in se dejavno vključujejo v okolje.

Organizirano izobraževanje in učenje sta ena od možnosti za ohranjanje aktivnosti upokojenih. Z učenjem se spreminjamo, si pridobivamo znanja in spretnosti, ki nas veselijo in navdušujejo ali omogočajo znanja, potrebna za ohranjanje neodvisnosti in samostojnega življenja, da smo sposobni ostati polno vključeni v okolju.

Starejši se seveda lahko učijo individualno preko računalnika, knjig in podobno. A jim organizirane skupinske oblike učenja – poleg pridobivanja znanja in spretnosti – omogočajo še dosti več. Človek potrebuje odnose in v skupini, med ljudmi, lahko zadovoljuje potrebe po medsebojnih odnosih in primarne psihosocialne potrebe (potrebe po varnosti, potrebe po pripadnosti in ljubezni, potrebe po spoštovanju, potrebe po spoznavanju, potrebe po samoaktualizaciji), kot jih navaja dr. Ana Krajnc.

V Društvu upokojencev Prevalje v zadnjih letih spodbujajo svoje člane k učenju v študijskih krožkih, ki potekajo po metodologiji Andragoškega centra Slovenije. V študijskem krožku se zbere skupina ljudi s približno enakimi interesi za učenje in razvoj. Na začetku si skupaj postavijo cilje, kaj se želijo naučiti (izobraževalni cilji) in kako bodo dosežke skupnega učenja predstavili v okolju (akcijski cilji). Krožek vodi mentor, ki sodelujočim pomaga pridobiti potrebna znanja, istočasno pa se člani učijo drug od drugega.

V lanskem šolskem letu so v društvu potekali štirje študijski krožki, in sicer:

1. PISANJE SPOMINOV (zbranih v spominski knjigi),
2. KAKO SI LAHKO S TEHNIKAMI SAMOPOMOČI IZBOLJŠAMO POČUTJE,
3. OBLIKOVANJE GLINE (uspešne 'glinarice', pod strokovnim vodstvom Terezije Mrdavšič, navdušeno izražajo svojo ustvarjalnost v prelepih izdelkih),
4. LIKOVNO USTVARJANJE (udeleženci se pod mentorstvom Alojzija Krevha učijo in razvijajo svoj talent ter svoje dosežke predstavljajo na razstavah).

V Društvu upokojencev Prevalje spodbujajo svoje člane k učenju in aktivnostim ter tako omogočajo njihov osebni razvoj, kar prispeva in krepi socialni kapital v lokalni skupnosti.

Ana Pavše, vodja študijskih krožkov v družbi Smeri d.o.o. Ravne na Koroškem

Društvo invalidov Prevalje

Društvo invalidov Mežiške doline (DIMD), podružnica Prevalje, deluje z devetimi poverjeniki v treh krajevnih skupnostih in zaselkih. Podružnica Prevalje povezuje 599 članov.

Naše delo že drugo leto zapored ovira virus, kljub temu pa se trudimo izpeljati vse naše letne cilje in programe, namenjene invalidom. Organiziramo pohode, kopanje v toplicah, predavanja in delavnice ter družabna srečanja.

Hvala vsem prostovoljkam in prostovoljcem, poverjenikom in njihovim spremljevalcem, ki navkljub modernizaciji sodobnega sveta še vedno verjamejo v pristen, osebni stik z invalidi, ter članicam krožka ročnih del in drugim prostovoljkam, ki marsikdaj ure preždijo ob izdelovanju vizitk, pletenju nogavic in izdelovanju prtičkov.

Za člane smo vedno dosegljivi po telefonu 041-793-012.

Vsem našim članom, občanom in občankam občine Prevalje želimo miren in srečen božič ter zdravja polno novo leto 2022.

Predsednica DIMD podružnice
Prevalje Terezija Černjak

Razstava ročnih del ob Jesenskih srečanjih 2021 na Prevaljah

Tople nogavice naših pridnih članic krožka ročnih del in prostovoljk bodo grele 92 parov nog težjih in bolnih invalidov naše podružnice.

Karitas Prevalje – naše delo in tegobe

Za nami sta dve nenavadni leti. Ko smo se pred dvema letoma srečali tukaj, se nam niti sanjalo ni, kakšna prihodnost nas čaka.

Za nas, nekatere sodelavce Karitas, se ni veliko spremenilo. V tem času se je povečalo število prosilcev, teh je zdaj 150, pa tudi nas prostovoljcev je več, kar me zelo veseli. Pridobili smo dodatno moško delovno silo; to zelo potrebujemo – predvsem ob sobotah zvečer, ko pobiramo kruh in drugo hrano, ki ostane v trgovinah Spar Ravne in Prevalje, Lidl, Hofer in Mercator. Vse, kar dobimo, še isti večer razdelimo uporabnikom naše pomoči. Prosim gospode in vse, ki bi vas veselilo delo pri Karitas, da se nam pridružite vsaj ob sobotah zvečer in nam pomagate. Proste sobote, ki sva jih z Dragom v času covida imela v teh dveh letih (če odštejem bolezen), bi lahko prešteli na prste rok, kar pomeni, da jih ni bilo deset. Zelo si želim malo razbremenitve. Vse aktivnosti, izobraževanja in seminarji, ki jih imamo, potekajo, kot je bilo načrtovano.

Po pogovoru z županom, gospodom župnikom in sodelavci Karitas smo se odločili, da oblačil ne bomo več sprejemali in oddajali, saj ljudje, ki bi tovrstno pomoč potrebovali, ne pridejo v naše prostore. To, kar pa se je dogajalo pred vrati naše Karitas lani ob prvi zapori Slovenije, je preseglo vse meje. Kup navlake in smeti je samo rastel, naša nemoč ob vsem tem je bila vse večja, potem pa še nerazumevanje, pa grde besede, pa zmerjanje s ceste, da je ja slišalo več ljudi ... Res je bilo težko obdobje. Odpadnih oblačil se je nabralo vsak drugi mesec za en velik poln kombi. Oblačila v vrečah so zelo težka in vsa ta navlaka – umazana, strgana, pobruhana, plesniva in zanemarjena oblačila – je bila prav žaljiva za nas sodelavce Karitas, da ne govorimo o prejemnikih naše pomoči. Skrb nekaterih, da zdaj, ko oblačil ne sprejemamo več, nimamo dela, je povsem odveč. Imamo delo, pa še veliko ga je.

DANES IMAM PRILOŽNOST, DA SE ISKRENO IN IZ SRCA ZAHVALIM VSEM, KI NAS PODPIRATE PRI NAŠEM DELU. KAR NEKAJ VAS JE. HVALA VSEM IN PROSIM ZA VAŠO POMOČ IN PODPORO ŠE NAPREJ.

Vsi pa nas pri našem delu ne podpirate. Za zaprtimi vrati stanovanj družin in posameznikov se marsikaj dogaja. Kot voditeljica Karitas imam vpogled skoraj za vsaka vrata uporabnikov naše pomoči. Vse te stiske zaznamujejo in spreminjajo tudi mene, in pogosto z uporabniki naše pomoči tudi jočem. Zato je oponašanje prejete hrane nekaterim uporabnikom naše pomoči, ki nimajo za preživetje, in zaradi tega preklicati še pol Slovenije, dno od dna. Se ne bi raje vprašali, ali mogoče človek potrebuje pomoč in kako bi pomagali? Mi vsa polena, ki nam jih mečete na našo pot, mirno pobiramo in z njimi tlakujemo pot ljubezni do bližnjega. Želim, da bi nam tudi vi pomagali tlakovati to pot.

Novo leto je čas, ko obračunamo s starim in obrnemo nov list. Tudi mi ga bomo.

Phil Bosmans je zapisal: »Če imaš srce za druge, če te bolečina drugih prizadene, če lajšaš stisko drugih, če sprejemaš ljudi, takšne kot so, če več daješ, kot prejemaš – potem je to ljubezen.«

Želim vam vesel božič, v novem letu pa same lepe in dobre stvari.

Terezija Vivod

Čebelarsko društvo Prevalje v letu 2021

Čebelarska sezona je zaključena, čebele so pripravljene za zimo. Če ocenim letošnjo sezono, je bila res posebna. Preživetje čebeljih družin in spomladanski razvoj sta bila bujna, potem pa nam jo je zagodlo vreme – pozeba je uničila cvetove.

Izobraževanje – predstavitev vstavljanja neoplojenih matic v plemenilčke

Pohod čebelarjev na Uršljo goro k najvišje ležečemu čebelnjaku v Sloveniji

Čebelarski pregledniki iz celotne Slovenije na strokovni ekskurziji na Koroškem. Skupinska slika ob kipu Antona Janše, ki je bil postavljen letos v sodelovanju Kulturnega društva Karinta in čebelarjev.

Tudi stari čebelarji ne pomnijo, da bi maja in junija krmili čebele zaradi slabega vremena. Medenje se je pojavilo v drugi polovici junija, zato smo prvo točenje imeli šele julija. To se je dogajalo po vsej državi. Avgusta pa smo se srečali s kristalizacijo medu. Vzrok je sestava sladkorjev v mani, ki jo povzroča ušica.

Čebelarji smo se preko leta tudi izobraževali, kolikor so nam razmere to dopuščale. Sodelovali smo s Čebelarsko zvezo Koroške in Čebelarsko zvezo Slovenije (ČZS). Na Fari je potekal praktični tečaj za čebelarje začetnike, udeležili so se ga naši čebelarji in čebelarji iz drugih regij.

V začetku sezone smo sprejeli otroke iz prvega razreda in z njimi spoznavali svet čebel in zdravilne rastline.

V okviru obiska pri LAS Mežiške doline sta si Čebelarsko-sadjarski učni center Na Fari ogledali predstavnici Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, članici Medresorske delovne skupine CLLD 2021–2027, Alina Cunk Perklič in dr. Bety Breznik.

Na srečanju pri LAS Mežiške doline je pogovor tekel o pomenu povezave med kmetijstvom in podeželjem ter o pripravi Strategije lokalnega razvoja za Mežiško dolino za programsko obdobje 2021–2027. Po debati sta si obiskovalki ogledali primer dobre prakse koriščenja evropskih sredstev – Čebelarsko-sadjarski učni center Na Fari, kjer sta spoznali zeliščni-medoviti vrt in pomen apiterapije.

Obiskali so nas čebelarski pregledniki iz vse Slovenije in si ogledali naš Čebelarsko-sadjarski učni center Na Fari kot primer dobre prakse.

Avgusta smo organizirali pohod domačih in tujih čebelarjev na Uršljo goro in tako obeležili dan čebel. Na jesen smo pripravili strokovno ekskurzijo v občino sv. Ana v Slovenskih goricah, kjer sta nas sprejela podžupan in nekdanja moštna d´čva Suzana Rejak. Ogledali smo si čebelarstvo, zeliščarstvo in vinarstvo ter izvedeli, kako je mogoče ta področja povezati in vzpostaviti sodelovanje med njimi.

Precej strokovnih tem, ki sta jih pripravili ČZS in NVI, smo čebelarji spremljali preko aplikacije Zoom. Preko celega leta smo čebelarji skrbeli za zeliščni-medoviti vrt, kosili ter urejali okolico. Občasno pa smo sprejeli na obisk posamezne skupine, ki jih naš učni center zanima.

Tradicionalni slovenski zajtrk (kruh z maslom, medom, mlekom in jabolkom) je letos potekal že enajstič. Poudarek je na doma pridelani hrani, ki je zdrava, okusna in kakovostna. Pomembno je, da se otroci navadijo zajtrkovati.

Zaradi razmer se zajtrka čebelarji nismo udeležili, učiteljice pa so otrokom razdelile gradivo ČZS. Med že od nekdaj velja za posebno darilo narave. O tem pričajo tudi besede grškega matematika in misleca Pitagore, ki je zapisal: »Če ne bi dnevno užival medu, bi umrl štirideset let prej.« Kolikokrat pa mi vključimo med v svojo prehrano?

Glede na razmere, ki vladajo na planetu Zemlja, je vedno bolj pomembna skrb za biodiverziteto. Poteka vseslovensko sajenje medovitih rastlin ter s tem pomoč čebelam in drugim opraševalcem. K projektu vabim tudi našo Občino Prevalje in posameznike z nakupom kartic Pomagam čebelam.

Anica Vogel, apiterapevtka

Štehvanje na Poljani

Štehvanje je stara ljudska fantovska igra, ki se je ohranila predvsem na južnem avstrijskem Koroškem. Igra poteka na neosedlanih konjih – neporočeni fantje jezdijo mimo v tla zabitega lesenega droga, na katerega se povezne lesen sodček, obit z leskovimi obroči, in ga poskušajo zbiti s posebnimi kovinskimi kopji. Sledi še več krogov ježe, med katero fantje s kopji lovijo leskove obroče. Jezdece med štehvanjem spremlja strokovna žirija, ki ocenjuje potek dogajanja med tekmo. Na koncu jezdijo za nagradni venec, ki ga podeli štehvarska 'dčva'. Najboljši tekmovalec si prisluži naziv štehvarski mojster.

Konjerejsko društvo Poljana - Prevalje od začetka svojega delovanja vsako leto pripravi tekmovanje v štehvanju, in sicer konec poletja na Poljani ob kozolcu, zadnjih nekaj let pa se štehvarji pokažejo tudi na kresno noč na izletniški kmetiji Vojak - Jakopič nad Mežico.

Med enim zadnjih poletnih vikendov, na toplo soboto, 11. septembra, se je tako na Poljani na Prevaljah v okviru Jesenskih srečanj odvilo zdaj vsekakor že globoko v tradicijo zapisano štehvanje. Po več kot letu dni premora so fantje pod okriljem Konjerejskega društva Poljana - Prevalje končno lahko ponovno zajahali neosedlane konje. Jezdece smo letos sicer že lahko videli na štehvarski prireditvi, ki je prav tako po tradiciji potekala na kresno noč na izletniški kmetiji Vojak - Jakopič, kjer si je naziv štehvarski mojster prislužil Blaž Grilc. Zato ni bilo presenečenje, da je bil eden izmed štirih tekmovalcev ob kozolcu na Poljani, ob Grilcu so zajezdili tudi Jošt Golob, Luka Kordež in Jaka Pratnekar, ki je tudi predsednik Konjerejskega društva Poljana - Prevalje.

S kopji trdno v dlaneh in z rokami visoko v zrak so fantje s konji zadirjali proti lesenemu sodčku in ga z enojnim udarcem v več krogih poskušali razbiti. Prizori so nas vrnili v preteklost, nas spomnili, da ima ta konjeniška igra viteške korenine. V nekem trenutku sod poči, množica gledalcev veselo vzklika, jezdeci konjem, predvsem pa sebi, privoščijo oddih in kmalu že ponovno zadirjajo na progo, kjer s kopjem poskušajo ujeti čim več leskovih obročev, da pokažejo svojo spretnost na konju brez sedla in s tem prednost v tekmovanju. V zadnjem krogu so fantje jezdili za nagradni venec. Tokrat si ga je prislužil Jaka Pratnekar in s tem dobil naziv štehvarski mojster. Pestro dogajanje ob kozolcu na Poljani in množico gledalcev je skozi celotno prireditev vodil Jože Kozlar, s komentiranjem je usmerjal tako obiskovalce kot tudi jezdece.

Štehvarjem sta iskreno čestitala župan dr. Matic Tasič in podžupan Boštjan Gorenšek. Veselje je odmevalo pozno v popoldan.

Naj navada 'dov ne pride' – pridružite in poveselite se z nami na prihodnjem štehvarskem obračunu.

Laura Kumprej

Gobrač'jada 2021

Turistično društvo Poljana pripravi vsako prvo soboto v oktobru Gobrač'jado – da ne bo pomote – ne Bograč'jade! Ime prireditve smo prilagodili vsebini dogodka, torej pripravljamo gobje jedi.

Letos je sodelovalo pet ekip, pripravili pa smo gobjo juho, palačinke z gobami, ajdovo kašo z jurčki, testenine z mešanimi gobami, gobrač (gobji golaž), bučkin ratatuj z gobjimi žličniki, solato z gobami ter za sladico jabolčni in skutni 'štrudl'. Za sladico nam je zmanjkalo gob, saj se vsi gobarji pritožujemo nad letošnjo gobjo sezono ...

Gostje so naše jedi pohvalili z odlično oceno.

Lani je zaradi epidemije Gobrač'jada odpadla, se pa veselimo vašega obiska v kozolcu na Poljani prihodnje leto.

Že zdaj lepo povabljeni!

Marija Štaher

Dobrodelni bolšji sejem na Poljani

Že petnajstič po vrsti je Turistično društvo Poljana izpeljalo dobrodelni bolšji sejem pod kozolcem. Tokrat je podarilo sredstva, zbrana na sejmu, družini z Leš, ki se težko prebija skozi vsakdan, s plačo čistilke za nepolni delovni čas, s prisotno težko boleznijo, s plesnijo v stanovanju ter odraščajočim otrokom. Mož oziroma oče zaradi številnih bolezni ne dobi ustreznega dela.

Sredstva so bila zbrana na že ustaljen način (prostovoljni prispevki), z ustaljeno mini 'ekipo' v sodelovanju z ljudmi dobre volje in dobrega srca.

Turistično društvo Poljana se zahvaljuje vsem, ki so kakor koli pomagali, da smo tej družini polepšali delček življenja. Posebna zahvala gre Mojci Skitek, p. d. Kavh, za vsakoletno celo peko kruha, Listi za ljudi Prevalje ter Občini Prevalje.

Na dobrodelnem bolšjem sejmu smo darovali 1.645 evrov, Lista za ljudi 200 evrov ter Občina Prevalje 600 evrov.

Ob predaji teh sredstev je članek zapisala Urška Polanc, novinarka Večera (Sobotna priloga Večera, 9. 10. 2021).

Položeno na srce. Ne zavrzimo stvari, ki so še cele in uporabne, saj lahko še komu koristijo. Prihranimo jih do septembra 2022, ko bo 16. Dobrodelni bolšji sejem v kozolcu na Poljani.

V vseh petnajstih letih smo skupno zbrali približno 17.000 evrov ter jih podarili občanom Prevalj. Vedno v prave roke!

Lepo povabljeni k sodelovanju!

Marija Štaher

OBČINA PREVALJE – ZDRAVO MESTO
Skupaj v skrbi za zdravje otrok

Lokalna promocijska skupina Občine Prevalje se je v okviru projekta 'Prevalje – zdravo mesto' v delu svojega programskega koncepta za leto 2021 zavezala k stalnostnemu zagotavljanju pomembnih informacij in znanja, dogodkov in različnih aktivnosti, ki spodbujajo varovalne dejavnike zdravja. Trudila se je najti načine, da bi s povezovanjem prizadevanj širšega družbenega okolja, različnih učinkovitih metod in izrabe možnosti ponudila raznovrstne preventivne intervencije, ki lahko pripomorejo k opolnomočenju in udejanjanju večje odgovornosti posameznika za njegovo lastno zdravje in blaginjo. Prizadevanja je žal, podobno kot že leto poprej, močno omejilo hitro širjenje okužb z virusom, ki povzroča bolezen covid-19. Posamično načrtovane aktivnosti promocije in krepitve zdravja so bile tako posledično osredotočene le na izvedbo možnega.

Občina med svoje pomembne naloge tradicionalno uvršča pozornost in skrb oblikovanju okolja, ki vsem otrokom zagotavlja enake možnosti za čim bolj kakovostno odraščanje v zdravju in za zmanjšanje tveganj za zdravje tudi kasneje v odrasli dobi. V tem letu pomeni veliko pridobitev na področju spodbujanja gibalne aktivnosti zanje in za vse druge v občini izgradnja nove kolesarske poti.

Povzeto po Jeriček Klanšček, Roškar, Drev in sod. (2018), z življenjskim slogom povezana vedenja, prehranske navade, spanje in telesna dejavnost ključno vplivajo na zdravje in počutje otrok, na njihov celovit razvoj, akademsko uspešnost in kakovost življenja. So ključen varovalni dejavnik pred razvojem večine kroničnih nenalezljivih bolezni.

Septembra so se na podružničnih šolah Holmec, Šentanel in Leše odvijale raznovrstne aktivnosti za otroke, njihove starše in stare starše oziroma skrbnike. Ponudile so koristne in strokovno podkrepljene nasvete za krepitev telesnega in duševnega zdravja in počutja celotne družine. S skupnostnim pristopom so jih v obliki predavanj, stojnic in praktičnih delavnic pripravili projektni partnerji: Nacionalni inštitut za javno zdravje OE Ravne, Zdravstvenovzgojni

center Zdravstvenega doma Ravne in Osnovna šola Prevalje skupaj s svojimi podružnicami.

Promocijske aktivnosti so bile namenjene doživetju drugačne dnevne rutine in hkrati vsebinsko usmerjene predvsem k spodbujanju zdravega življenjskega sloga za vse, s posebnim poudarkom na opremljanju otrok z informacijami, znanji in veščinami, ki jim pomagajo pri izgradnji in krepitvi osebnih in socialnih kompetenc, življenjskih veščin, zdravega vedenja in njihove psihofizične odpornosti na pritiske in izzive, ki jih s seboj prinaša življenje. Skratka, skrbno pripravljen nabor vsebin je poudaril pomen ključnih dejavnikov varovanja zdravja, kot so higiena in ustno zdravje, uravnoteženo prehranjevanje in pravilna sestava zdravih obrokov, zdravo gibanje in preprečevanje slabe telesne drže, krepitve pozitivne telesne samopodobe in duševnega zdravja.

Del aktivnosti, ki je bil namenjen izključno staršem in starim staršem, je obsegal predavanje, ki je osvetlilo dejstva in mite o zdravi prehrani, ter predstavitve preventivnih presejalnih programov za preprečevanje raka.

Dogodek je vključeval aktivno sodelovanje otrok, njihovih staršev, starih staršev in skrbnikov v preventivnih aktivnostih.

Povezano in aktivno sodelovanje deležnikov na dogodku je pomenilo koristno izkušnjo druženja za vse. Še posebno v času, ko se vse vrti le še okoli covida-19 in prilagajanja na spremljajoče varstvene ukrepe.

Aleksandra Saša Horvat

Paraplezalka Tanja Glušič

Tanja Glušič, paraplezalka s Prevalj, ki zaradi Usherjevega sindroma tekmuje v kategoriji z omejitvijo vida, je že prava veteranka športa invalidov. Dobitnica več kolajn s svetovnih prvenstev in športnica leta 2018 pri Zvezi za šport invalidov je tudi letos odlično zastopala slovenski reprezentančni dres. Sezona se je začela z veliko težavami, sprva z vidom in kasneje s poškodbami mišic v podlakti. Posledično je večino leta Tanja trenirala po prilagojenem programu, ki pa je bil zaradi sanacije in rehabilitacije poškodb in iskanja načinov, da se te ovire kompenzira drugače ter ohranja formo, morda celo napornejši kot običajno.

Letošnjo sezono so zaznamovali prehod njene kategorije v bolj izrazite previse, prihod novih močnih tekmovalk in novi postopek kategorizacije, ki naj bi odpravil nekatera krivična neskladja v kategoriji – učinek pa je bil žal ravno nasproten. Kot trener ne želim špekulirati o razlogih, zaradi katerih so Tanjo kvalificirali v višjo kategorijo B3. Lahko samo rečem, da se uradnih postopkov in tekem vedno lotevamo športno in pošteno ter bomo ne glede na posledice tako ravnali tudi v prihodnje, čeprav je bila poleg celotne naše ekipe, zdravnikov in strokovnjakov iz Slovenije šokirana tudi večina tujih tekmovalk in trenerjev.

K sreči so vsaj za svetovni pokal kategorije od B1 do B3 združili v eno in je Tanja v razširjeni konkurenci na tekmah v Innsbrucku in Brianconu osvojila odlični četrto in tretje mesto. Žal so na svetovnem prvenstvu v Moskvi kategorije spet razbili in Tanjino B3 spremenili v master. Na koncu je bila na tej tekmi druga, saj niso izpeljali finala. Za Tanjo je sicer značilno, da nastope stopnjuje iz kroga v krog, in v potencialno združeni kategoriji bi se zlahka uvrstila v finale, kjer bi ji bila smer resnično pisana na kožo.

Nad njenim plezanjem nikakor nisem razočaran, sem pa toliko bolj nad mednarodno zvezo, ki se s stalnim spreminjanjem pravil, ki jih niti sama ne zna pojasniti ali upravičiti, igra s karierami tekmovalcev in celoletnimi pripravami ter siromaši tekmovanje s slabo zastavljenimi birokratskimi idejami. Ko se izkažejo za zgrešene, jih sicer popravi: A kaj povedati tekmovalki, ki se je dve leti pripravljala na pomembno tekmo? To res težko komentiram.

Ob zaključku sezone se je Tanja udeležila še dveh manjših tekem. V Los Angelesu je bila druga, na Nizozemskem pa je zmagala. Tudi za prihodnje leto gotovo ostaja ena od kandidatk za kolajne, ne glede ne to, v kateri kategoriji bo nastopala. Upamo samo, da bodo tekme organizirane nekoliko bolje.

Jurij Ravnik, trener in selektor parareprezentance

Intervju s kolesarjem Teom Pečnikom

Teo, kako bi se bralcem predstavil v nekaj stavkih?
Teo Pečnik, prihajam s Prevalj. Kolesar po duši in srcu. Odvisnik od športa in vsega, kar je povezano s športom.

Kaj je tvoja 'super moč'?
Moja 'super moč' sta trma in vztrajnost. Kadar je v ospredju trening ali tekmovanje, sem do sebe strog. Ne maram iskati izgovorov za svoj neuspeh ali pa slab dan na kolesu pri drugih, ampak vzroke iščem pri sebi. To ni vedno najbolj preprosto, saj se zgodi, da kdaj tudi z zmago nisem zadovoljen, in si tudi takrat mislim, da bi lahko bilo kaj še boljše.

Prehrana je za profesionalne športnike bistvenega pomena. Kaj imaš najraje, pa večkrat ne smeš zaužiti?
Ja, hrana je poleg treninga in regeneracije najpomembnejši dejavnik pri napredovanju. Poskušam upoštevati določene smernice pravilne prehrane, vendar pa se je koščku ali dvema čokolade kdaj pa kdaj res težko izmakniti.

Kdaj si začel razmišljati, da bi rad postal kolesar?
Nikoli nisem o tem kaj preveč razmišljal, mislim, da je prišlo bolj samo od sebe. Med šolskimi počitnicami sem pri starih starših gledal po televiziji Dirko po Franciji in me je celotna zadeva res pritegnila. Rad sem se po cele dneve vozil s kolesom okoli hiše in po ulici gor in dol in si predstavljal, da sem eden od tekmovalcev. Nato pa me je nekega dne oče vprašal, ali bi šel na trening Kolesarskega kluba Ravne, in tako se je vse začelo.

Kako bi opisal prva leta treningov?
Prva leta treningov je bilo vse skupaj še vedno bolj igra kot pa resni intervali in dolge ure na kolesu. Seveda sem na treningih zelo užival, sem se pa velikokrat skregal s trenerji, saj mi nikoli ni šlo v glavo, zakaj mi ne pustijo še več in bolj intenzivno trenirati, kot so recimo štiri, pet let starejšim fantom. Po treningu sem zato še sam na skrivaj naredil kakšen interval ali pa treniral uro več, kot je bilo potrebno. Ko pa pogledam danes nazaj in govorim s katerim od njih, na vse skupaj gledam drugače, in vidim, da so me 'šparali' z namenom.

Veliko podporo imaš doma, posebno pri očetu. Velikokrat vaju vidimo, kako skupaj trenirata ali pa kako se voziš za njim (v zavetrju). Kako bi opisal vajin odnos?
Mislim, da imava normalen odnos kot vsi drugi očetje in sinovi. Je pa res, da sva zaradi mojega športa skupaj veliko več kot pa drugi in zato bolj povezana, toliko se poznava, da se nama kdaj o kakšni stvari sploh ni treba dogovoriti, ampak je samoumevno, da jo bova storila. Oče ima na srečo prilagodljiv delavnik, zato mu nikoli ni v breme, ampak kvečjemu v veselje, ko me je treba sredi dneva ali pa sredi noči peljati na drugi konec Slovenije, od koder gremo potem naprej na pot. Velikokrat mi tudi pomaga pri treningu hitrosti, uro do dve svojega časa porabi, da mi sredi dneva nudi zavetrje avtomobila. Kadar imam na programu lažji trening in mu to dopušča čas, pa greva tudi skupaj na kolo.

Na drugi strani pa so naše mame, ki jih za otroke zelo skrbi. Je tudi pri tebi tako?
Da, tudi pri meni je tako. Je pa res, da se je moja mama skozi leta že navadila vsega hudega, in ni več velik šok, če kdaj pa kdaj pridem s treninga z raztrganimi oblačili in krvav. Jo pa tudi razumem, saj mislim, da je ni mame, ki je ne bi skrbelo, ko pa je sin po štiri, pet ur na dan na kolesu izpostavljen prometu. Moja oče in mama se tudi dobro zavedata, da je treba to sprejeti, in mislim, da jima kar dobro uspeva. Je pa tukaj priložnost, da se zahvalim njima ter vsem dobrim ljudem iz naše občine za vso podporo in pomoč.

Tekmuje tudi tvoj mlajši bratec. Je med vama samo bratska ljubezen ali tudi kaj tekmovalnosti? Si želiš biti oziroma si njegov vzor?
Na glas brat verjetno tega ne bo priznal, vendar opažam, da se večkrat zgleduje po meni. Vedno ko sem v tujini, mu poskušam domov prinesti kolesarski dres ali podobno stvar, povezano s kolesarstvom. Bratsko ljubezen pa si že vse življenje izkazujeva prek tekmovalnosti.

Letos si prvič tekmoval na Dirki po Sloveniji. Kakšni so občutki? Si bil prvi Prevaljčan, ki je tekmoval na omenjeni dirki?
Dirka po Sloveniji je nedvomno največja dirka, na kateri sem tekmoval. Niti je ne morem primerjati s svetovnimi pokali ali pa svetovnim prvenstvom, na katerih sem nastopal. Vse je veliko večje, hitrosti so velike, pridejo najboljše ekipe, novinarji, prenos na Eurosportu, organizacija ... Poseben občutek je dirkati ob boku zmagovalca Dirke po Franciji in dobitnika olimpijske medalje, še toliko bolj pa z mislijo, da si prvi Prevaljčan, ki to počne.

Lani si tudi uspešno maturiral. Zagotovo ni bilo lahko ob vseh športnih tekmah, treningih ... Kako pomembna je zate šola?
Res je, bilo je težko, saj sem imel misli usmerjene predvsem v priprave na Dirko po Sloveniji, ne pa na maturo, obe pa sta se terminsko pokrivali. Tudi že pred tem je bilo težko usklajevati potovanja, treninge in dirke z vsem, kar spada k šoli, večina profesorjev mi je šla na roko in se je dalo veliko stvari prilagoditi, bili pa so tudi takšni, ki jim ni bilo najbolj jasno, koliko časa in energije vzame moj šport, in se je bilo zato z njimi težko sploh kaj dogovarjati. Maturo sem opravil, trenutno pa sem se posvetil samo kolesarstvu in dal študij na stran.

Kdo je tvoj največji vzornik? Zakaj?
Izrazitega vzornika nimam, poskušam pa iz vsakega dobrega nasveta potegniti tisto, kar mi lahko koristi.

Kako bi opisal svoj 'povprečni' teden? Vikendi zagotovo niso namenjeni 'žuranju' s prijatelji?
Med sezono so dnevi polni in se vse vrti okrog treninga in tekmovanj, ogromno časa mi vzamejo tudi potovanja, tako da časa za druženje in ponočevanje sploh ni. Si pa ob sobotah popoldan, če sem doma in nimam obveznosti, rad vzamem čas in se dobim s prijatelji.

Kaj bi rekel mladim, ki razmišljajo o profesionalni športni poti? Kaj bi jim položil na dušo?
Vsakdo, ki ima željo postati profesionalni športnik in je za to pripravljen ogromno vlagati in se odrekati, naj to tudi stori. Nič ti ne da boljše šole za življenje kot pa šport. Naj jih ne bo strah kdaj tudi tvegati, saj je bolje poskusiti tukaj in zdaj, kot pa si na stara leta očitati, da bi nekaj lahko storili, pa niso.

Tvoj najtežji trenutek v dosedanji karieri?
Nimam odgovora, oprosti, res ne vem.

Sem mnenja, da ljudi kalijo neuspehi oziroma da je uspeh vsota vseh neuspehov. Kaj bi porekel na to?
Tukaj se stoodstotno strinjam s tabo, sam pa lahko dodam samo še to, da vse, kar lahko dosežeš brez truda in dela, nima prave vrednosti.

Tvoj največji osebni cilj v življenju?
Moj največji cilj je priti v ekipo najvišjega ranga svetovne serije in dirkati na največjih dirkah na svetu. Dolgoročno pa ostati vse življenje povezan s športom in mu vrniti to, kar daje šport meni.

Kaj bi zaželel sokrajanom v božičnem času in v letu 2022?
Vesele in blagoslovljene božično-novoletne praznike ter da se v letu, ki pride, večkrat zahvalite, da živimo v najlepšem kraju na svetu! Pa veliko zdravja, sreče, volje in uspeha.

S Teom Pečnikom se je pogovarjal Boštjan Gorenšek.

Korona še vedno kroji nogometni vsakdan

Tudi na Prevaljah je nogomet še vedno v primežu epidemije koronavirusne bolezni, ki otežuje izvedbo želenih projektov, a vseeno se znotraj dovoljenih in varnih meja znajdemo, ter v zadovoljstvo naših najmlajših in tudi starejših navijačev ter nogometašev izpeljemo večino trenažnih in tekmovalnih dejavnosti.

Letos smo na Ugaslih pečeh najbolj razočarani, da nam razsajanje virusa onemogoča organizacijo večjih tekmovalnih turnirjev za naše mlade nogometaše. V preteklosti smo bili s takšnimi projekti že zelo uspešni, in komaj čakamo, da vsak izmed nas doda svoj košček odgovornosti k premagovanju epidemije in da se zaščiteni stari in mladi srečamo tam, kjer smo najraje. Na in ob igriščih, da lahko v velikem številu glasno pospremimo nogometaše k uspehom in pa neizmerni zabavi, ki jo vsem generacijam prinaša okroglo usnje. Čeprav lastnih turnirjev ne organiziramo, pa je v tej polovici sezone 2021/2022 večina uradnih tekmovanj, v katerih nastopamo, z nekaj manjšimi pretresi, prišla do želene točke. Polovica sezone je zaključena, tekme so odigrane, stanje pa zadovoljivo.

Člani med petnajstimi ekipami v 3. SNL vzhod zasedajo deseto mesto. Prejeli smo nekoliko preveč zadetkov in na koncu v 14 tekmah nabrali 17 točk. V drugi polovici sezone jih potrebujemo še nekaj za varen zaključek, seveda pa računamo na dobro igro in s tem preboj v zgornjo polovico lestvice. V člansko moštvo se že vključujejo nekateri mladinski igralci, prav tako je Tin Küzma na treninge in tekme članskega moštva že povabil tudi kadete. Mladinska in kadetska ekipa na igrišču delujeta zelo dobro, pa vendar trener Nino Kučej ni popolnoma zadovoljen z izkupičkom mladinskih devetih točk po osmih tekmah ter prav tako devetih kadetskih po petih tekmah. A vsaka predstava, pa tudi številčnost mladinske in kadetske selekcije, ki smo ju spremljali, nas navdaja z optimizmom za spomladanski del tekmovanja. Devet točk so zbrali tudi naši igralci U15, ki jih vodi Jan Trdina. Tudi oni računajo na izboljšanje forme prve polovice sezone – dobro igro in rezultatsko uspešnost so žal začeli kazati šele proti koncu tega leta. Selekcija U13 je uspešnejša – Štefan Denša je na računu svoje ekipe zbral 21 točk v desetih tekmah. Mlajše selekcije igrajo na tekmah brez rezultatskih posledic.

Pozimi se nogomet seli v telovadnice, nekateri najmlajši tekmovanja nadaljujejo tudi pozimi, večinoma pa je to čas za zbiranje misli, iskanje novih priložnosti ter priprave na pomlad, ki vedno pride zelo hitro.

Se vidimo na Ugaslih pečeh, pri nas ste vedno dobrodošli.

Jan Küzma

Košarkarska šola Jezerniki Prevalje

Po rekordni udeležbi na Mini kampu Jezerko smo v Košarkarski šoli Jezerniki Prevalje priprave na novo tekmovalno sezono, z ekipo U13 in z nekaj starejšimi člani, začeli avgusta. Celotne priprave smo opravili na zunanjem košarkarskem igrišču v športnem parku Ugasle peči. Septembra, z začetkom novega šolskega leta, pa smo se vrnili v športno dvorano, kjer so nas pričakali novi koši, ki nam omogočajo lažjo izvedbo treningov. Hvala Občini Prevalje in Osnovni šoli Franja Goloba Prevalje za investicijo. Z vrnitvijo v športno dvorano pa smo začeli tudi vadbo mlajše skupine. Ob zaključku septembra je na tekmovanjih pod okriljem krovne košarkarske zveze začela sodelovati ekipa U13, tako da smo lahko prvič po letu 2016 na Prevaljah ponovno spremljali uradno košarkarsko tekmo.

Matic Burjak

Odbojkarski klub Prevalje

V Odbojkarskem klubu Prevalje smo enako kot pretekla leta začeli priprave na novo sezono še med počitnicami, ko so dekleta že pridno vadila v Fitnes centru Herkul na Prevaljah. Nekaj dni kasneje so se jim pridružile še druge igralke, ki so v preteklih sezonah že bile članice našega kluba. Za tiste, ki pa so se z odbojko šele začele spoznavati, pa je bil uvodni mesec september. To je bil tudi mesec, poln neznank, saj smo kreirali nove skupine in se ukvarjali z omejitvami zaradi covida-19. Po uspešnem zagonu smo sestavili devet starostnih in kakovostnih skupin ter določili trenerje in termine treningov. Po vnetem začetku smo doživeli kar hitro 'hladen tuš', saj so se začele okužbe in karantene. Prav zaradi ene takšnih situacij je bila ekipa mlajših deklic na turnirju v Preboldu nepopolna in je bila kljub prepričljivi zmagi na igrišču uradno poražena. Dekleta so že na naslednjem turnirju dokazala, da zmaga v Preboldu ni bila naključje in da sodijo v 1. ligo mlajših deklic (vzhod). Podobne težave so pestile tudi ekipo starejših deklic, ki prav tako tekmovanje nadaljuje v 1. ligi vzhod. Manj sreče s karanteno in odsotnostjo igralk pa so imele kadetinje, ki pa so se uvrstile v 2. ligo vzhod. Najizkušenejša ekipa, ekipa mladink, pa že uspešno nastopa v 1. ligi vzhod. Poleg teh ekip, ki že tekmujejo, pa imamo še skupine najmlajših, ki se z odbojko šele spoznavajo, in pa še ekipi mlajših in starejših deklic, ki se jim je tekmovalna sezona začela decembra.

Nikakor pa ne smemo pozabiti naše najuspešnejše ekipe, ekipe članic, ki ponovno zelo dobro nastopa v 2. DOL vzhod. V lanski, sicer skrajšani sezoni, so dekleta nastopila zelo dobro in osvojila drugo mesto z enakim številom točk kot zmagovalke, le da so imele nekoliko slabši količnik. Tako so ostale v 2. DOL vzhod, kjer trenutno vodijo in so po petih odigranih krogih še brez poraza.

Cilj ekipe in kluba je ponovna vrnitev v 1B. DOL in s tem dvig kakovosti tekem in povečanje števila gledalcev v domači dvorani na maksimum, ki nam ga trenutne razmere omogočajo. Ker pa je število gledalcev omejeno, smo omogočili spremljanje tekme v živo preko povezave, ki je redno objavljena na naši spletni strani www.ok-prevalje.si. Posnetek tekme pa si je mogoče ogledati na youtube kanalu ok-prevalje, dostop je prav tako omogočen preko naše spletne strani.

V prihajajočem letu si želimo, da bi se število okužb čim bolj stabiliziralo in zmanjšalo na minimum ter nam s tem omogočilo normalno delovanje in sodelovanje na kakšnem večjem turnirju tako doma kot v tujini.

Miro Urnaut

Olimpijska bakla je bila letos tudi na Prevaljah

Po 82 dneh, po več kot 7.000 pretečenih kilometrih in po 9.330 uradnih nosilcih bakle, 'neuradnih' (spremljevalci, otroci, naključni tekači) pa je bilo še vsaj enkrat toliko, je bakla končala svoje poslanstvo. Zadnji dan je obiskala še štiri občine, in sicer Mežico, Črno na Koroškem, Ravne na Koroškem in Prevalje.

Prvi nosilec bakle na Prevaljah je bil odlični mladi kolesar Teo Pečnik, ki je izpred gostišča Brančurnik, kjer je bakla tudi zadnjič prenočila, pedala pognal do klopi Bralne značke v Spominskem parku v središču Prevalj. Tam je baklo prevzel priznani mladinski pisatelj Primož Suhodolčan, tudi avtor 'športnih' knjižnih uspešnic, iz njegovih rok pa je bakla romala do dr. Matica Tasiča, župana Občine Prevalje, ki jo je sprejel v športnem parku Ugasle peči. Prevaljski športniki in znane osebnosti so nato prispevali svoj delež k baklini kilometrini. Po atletski stezi so tekli nogometaši, košarkarji, smučarski skakalci, odbojkarji, plavalci, gasilci, predstavniki Karitas, prostovoljka leta Terezija Vivod, dobitnik dveh kolajn s specialne olimpijade Gregor Juh, paraplezalka Tanja Glušič in drugi.

Kocerod

Navodila za ločevanje odpadkov

Ekološki otoki

Na ekoloških otokih lahko odlagamo papir, karton in steklo. Prepovedano je odlagati kosovne odpadke, biološke odpadke, zeleni odrez in druge odpadke iz gospodinjstev in gospodarskih dejavnosti.

PAPIR IN KARTON

DA
- ☑ zvezki
- ☑ revije
- ☑ kartoni za jajca
- ☑ dopisni listi, kuverte
- ☑ časopisi
- ☑ karton
- ☑ papirnate vrečke
- ☑ katalogi, prospekti

NE
- ☒ tetrapak
- ☒ plastificiran papir
- ☒ z živili umazan ali prepojen papir
- ☒ papirnate brisače in robci
- ☒ vreče gradbenih materialov
- ☒ tapete

STEKLO

DA
- ☑ prazne steklenice
- ☑ kozarci za vlaganje (brez vsebine)
- ☑ kozarci
- ☑ steklena embalaža (izpraznjena) zdravil in kozmetike

NE
- ☒ keramika
- ☒ ogledala
- ☒ ravno steklo
- ☒ avtomobilsko steklo
- ☒ žarnice
- ☒ zamaški in pokrovčki od steklene embalaže

Ločevanje doma

Komunalne odpadke v gospodinjstvih ločujemo v tri skupine: embalaža (plastična in kovinska), mešani komunalni odpad (preostanek) in biološki odpadki. V primeru, da nismo vključeni v odvoz bioloških odpadkov, jih obvezno kompostiramo sami, ni jih dovoljeno odlagati v zabojnik za mešane komunalne odpadke ali embalažo.

PLASTIČNA IN KOVINSKA EMBALAŽA

DA
- ☑ pločevinke, konzerve
- ☑ tetrapak, plastenke
- ☑ plastične vrečke
- ☑ embalažni stiropor
- ☑ trda plastična embalaža (šamponi, gospodinjska čistila)
- ☑ plastični lončki in kozarci
- ☑ alu folija
- ☑ pokrovi kozarcev za vlaganje, plastični pokrovčki

NE
- ☒ plastični in kovinski predmeti, ki niso embalaža
- ☒ papir in karton
- ☒ plastične igrače
- ☒ plastični stoli
- ☒ steklo
- ☒ silažne mreže in silažne folije
- ☒ plenice
- ☒ plastična embalaža nevarnih snovi

Ni vsa plastika embalaža! Embalaža mora biti izpraznjena. Zbrano embalažo stresite iz vrečk.

MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI

DA
- ☑ plenice in drugi higienski odpadki
- ☑ stare krpe, gobice, vilede
- ☑ manjši plastični predmeti (igrače, flomastri, ščetke)
- ☑ vrečke sesalnikov, ohlajen pepel, higienski pripomočki hišnih ljubljenčkov in iztrebki
- ☑ keramična in porcelanasta posoda ter lončki rož
- ☑ polomljeni dežniki
- ☑ pomaščen peki papir, žvečilni gumi, cigaretni ogorki

NE
- ☒ gradbeni odpadki, ki nastanejo pri obnovah stanovanj (ploščice, beton, opeka, deske)
- ☒ posode z ostanki barv, zdravila, kemikalije, pesticidi ...
- ☒ gasilni aparati
- ☒ plinske jeklenke
- ☒ kosovni odpadki
- ☒ biološki odpadki

Odpadke do velikosti 30 cm, ki jih ne znate razvrstiti v katero od skupin, odložite v ta zabojnik.

BIOLOŠKI ODPADKI

DA
- ☑ ostanki hrane
- ☑ ostanki sadja in zelenjave
- ☑ listje, trava
- ☑ zemlja
- ☑ veje, manjše in zdrobljene
- ☑ papirnate brisačke
- ☑ kavna gošča

NE
- ☒ debla in večji kosi lesa
- ☒ plastične vrečke
- ☒ kamni
- ☒ ostanki kolin in poginule živali
- ☒ iztrebki živali
- ☒ pepel
- ☒ posipni pesek za mačke

Odlagajte jih v biorazgradljive vrečke!

NEVARNI ODPADKI

- ☑ ostanki pesticidov in njihova embalaža
- ☑ baterije in akumulatorji
- ☑ ostanki barv, topil
- ☑ kartuše
- ☑ ostanki jedilnih olj, masti
- ☑ zdravila
- ☑ neonske luči

Nevarne odpadke iz gospodinjstev lahko oddate tudi v času akcije zbiranja nevarnih odpadkov na terenu.

KOSOVNI ODPADKI
ODPADKI VEČJIH DIMENZIJ

- ☑ vzmetnice
- ☑ pohištvo
- ☑ talne obloge, preproge
- ☑ senčila, svetila
- ☑ večji kovinski predmeti
- ☑ kopalniška oprema, vrtna plastična oprema, veliki gospodinjski aparati

Kosovne odpadke lahko oddate tudi ob zbiranju na terenu (akcija poteka dvakrat letno).

Zbirni center

Zbirni center je urejen prostor, opremljen z zabojniki za ločeno oddajanje in začasno hranjenje odpadkov izključno iz gospodinjstev, ki jih ne smete razvrstiti v zabojnike doma ali na ekoloških otokih. V centru lahko brezplačno predate kosovne odpadke, nevarne odpadke, električno in elektronsko opremo, tekstil ... Proti plačilu pa tudi nekatere druge negospodinjske odpadke pod določenimi pogoji.
Brezplačna oddaja je mogoča samo s potrdilom o vključenosti v sistem odvoza komunalnih odpadkov (potrdilo o zadnjem plačilu).

Dan	Delovni čas	Otiški Vrh	Dobja vas	Lokovica	Radlje ob Dravi	Muta	Dovže	Pameče
Ponedeljek Malica	**12.00–19.00** 16.00–16.30	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
Torek Malica	**8.00–15.00** 10.00–10.30	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
Sreda Malica	**8.00–15.00** 10.00–10.30	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
Četrtek Malica	**12.00–19.00** 16.00–16.30	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
Petek Malica	**8.00–13.00** 10.00–10.30	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
Sobota Malica 10.00–10.15	**8.00–12.00** vsaka 1. in 3. v mesecu	☑		☑		☑		
	8.00–12.00 vsaka 2. in 4. v mesecu		☑		☑		☑	
	8.00–13.00 vsaka v mesecu							☑

Ob nedeljah in praznikih zaprto.

DRUGI ODPADKI

Gospodinjstva lahko letno brezplačno oddajo:

- ☑ avtomobilske pnevmatike (do 4 kose)
- ☑ zeleni odrez (za občane, vključene v odvoz bio odpadkov do 3 m³ letno)
- ☑ čisti les, kovine

Proti plačilu na podlagi dogovora lahko oddajo:

- ☑ silažne folije, silažne mreže
- ☑ pnevmatike strojev ...

V dogovoru ali na podlagi predhodnega poziva lahko naročite:

- ☑ odvoz kosovnih odpadkov
- ☑ kontejnerski odvoz gradbenih in drugih odpadkov iz gospodinjstev

GRADBENI ODPADKI

Gospodinjstva lahko brezplačno oddajo do 0,5 m³ čistih gradbenih odpadkov letno (beton, opeka, malte, keramične ploščice).
Proti plačilu po ceniku lahko oddajo ostale gradbene odpadke:

- ☑ več kot 0,5 m³ čistih gradbenih odpadkov
- ☑ nesortirane gradbene odpadke
- ☑ stiropor, stekleno volno
- ☑ stavbno leseno pohištvo (okna, vrata)
- ☑ ravno steklo
- ☑ azbest

ODPADNO PONOVNO UPORABNO

Z odgovornim ravnanjem do manj odpadkov
V zbirnih centrih lahko na posebej označenih mestih oddate stvari, ki so še uporabne. Ne zavrzimo jih, dajmo jim priložnost ponovne uporabe.

ODPADNA ELEKTRIČNA IN ELEKTRONSKA OPREMA

- ☑ mali gospodinjski aparati
- ☑ ekrani
- ☑ računalniki
- ☑ televizorji

Kocerod

Kocerod,
družba za ravnanje z odpadki d.o.o.

Mislinjska Dobrava 108A, 2383 Šmartno pri Slovenj Gradcu | (02) 620 35 20 | info@ko-cerod.si | https://ko-cerod.si

